

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 218 (2780) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

Befejeződött a kievi nagy csata

A világtörténelem legnagyobb csatájának mérlege: 665.000 fogoly, 884 páncélcsovi, 3718 ágyu. — A diadalmas német haderők mar is tovább törnek Kelet felé

Bulgária hadat üzen a Szovjetunióknak (?)

Boris bolgár király rövidesen a német vezéri főhadiszállásra utazik. Jelentéstételre hazahívta berlini követét a török kormány

A kievi halálgyűrűben, a hadtörténelem leghatalmasabb megsemmisítő csatája befejeződött s a bekerített öt szovjet hadsereg teljesen megsemmisült. Ezt jelentette ma délben a német véderőfőparancsnokság és hozzáfűzte, hogy a német hadsereg már is megkezdte ennek a világraszóló győzelemnek a legteljesebb kiaknázását, úgy hogy abból újabb, hatalmas hadműveletek bontakoznak ki.

Leningrád sorsa is a beteljesülés előtt áll. Angol katonai szakértők is elismerik immár a végveszélyt, melybe a volt cári főváros jutott.

Közben a Távolkeleten folyó, japán-kinai háború is új lendületre kapott és jelentős japán sikereket eredményez. A japán csapatok, melyek a legújabbban megindult nagy támadás során az elmúlt héten kerekén hét kínai hadsereget semmisítettek meg, minden

irányból feltartóztatatlanul törnek előre Honan tartomány fővárosa, Csangsa felé.

Diplomáciai téren figyelemre méltó az a jelentés, mely szerint Boris bolgár király rövidesen Hitler főhadiszállására utazik és ennek a látogatásnak eredményeként Bulgária rövidesen hadat üzen a Szovjetunióknak. Ez a lépés — ha valóban megtörténik — senkit sem fog meglepni a Szovjetnek a legutóbbi időben tanúsított kihívó magatartása, sőt ellenséges cselekedetei után.

Nem kevésbbé figyelemreméltó az a megnyilatkozás, mely japán részről hangzott el a háromhatalmi egyezmény aláírásának első évfordulója alkalmából. Ez a nyilatkozat eloszlát minden kétséget azírnát, hogy melyik oldalon áll Japán a most folyó, nagy világmérfközésben.

jén adtak ki. Az intézkedés azért történt, mert attól tartanak, hogy az elsőtétítésben megszűnik az amugy is csekély közbiztonság.

Bukarestből jelenti a Pest: A Viata című lap tudósítója beszélgetést folytatott egy Odessza környékén elfogott orosz katonával, aki elmondta, hogy Odesszában teljes a fejtelenség. Egy

Vasziliev Budenko nevű 19 éves gyári munkás, aki szintén fogságba esett, elbeszélte, hogy zsidó politikai biztosok meggyilkolták Odessza katonai parancsnokát, mert szerintük nem védelmezte elég elszántan a várost.

Odessza minden 14—16 éves lakóját felfegyverezték és az első védelmi vonalba küldték.

Megszakad a diplomáciai kapcsolat Bulgária és a Szovjet között

Az Uj Nemzedék írja: Ankarában úgy tudják, hogy a bolgár király Hitler főhadiszállására utazik. Megbeszélésüknek valószínűleg az lesz az eredménye, hogy a közeli napokban Bulgária és a Szovjet közt megszakad a diplomáciai kapcsolat és esetleg Bulgária hadat üzen a Szovjetnek.

Ankarából úgy értesül a Pest, hogy a török kormány berlini nagykövetét jelentéstételre hazarendelte.

ZART ÜLÉSEN SZÁMOL BE AZ ANGOL KORMÁNY A SZOVJETNEK NYUJTANDÓ SEGÍTSÉGRŐL

Londonból jelentik: (B. T.) Angol körökben feszült figyelemmel varják az alsóház legközelebbi ülését. A londoniak szerint ezen az ülésen a kormány részletes felvilágosítást ad a Szovjetnek nyújtandó segítségről. Erre a felvilágosításra azonban valószínűleg csak zárt ülésen kerül sor. Churchill ismét beszámol az általános hadihelyzetről és ezt a beszámolót nyílt ülésen mondja el.

Londonból jelentik: (B. T.) A Times szerint a kincstári kancellár az alsóház legközelebbi ülésén egymillióárd font újabb hitel megszavazását kéri. Anglia napi kiadásai jelenleg mintegy 10 és félmilliód fontra rúgnak. A hadügyi kiadásokat a költségvetésben évi három és félmilliód fontban állapították meg. Ebben nincsenek benne azok az anyagok, amelyeket Anglia a kölcsön és bérleti törvény alapján vett számításba.

Washingtonból jelentik: (Stefani) Stark tengernagy pénteken a kamarai bizottságban meglehetősen sötét képet festett Anglia Atlanti oceáni helyzetéről. Az Angliába hadianyagot szállító hajók vesztesége — ugymond — az

amerikai hajóhad járőrszolgálatát mellett is még mindig annyira tekintélyes, hogy az angol és amerikai hajógyarak termelőképessége együtt sem tudja pótolni a hiányokat. (MTI)

VARATLANUL VISSZALÉPETT A Vatikáni TARGYALÁSOKRA KIRENDELT AMERIKAI BIZOTTSÁG

Newyorkból jelentik: (NTI) A Newyork World Telegramm szerint a Taylor által megkezdett vatikáni megbeszélések folytatására alakult rendkívüli amerikai bizottság három tagja minden indoklás nélkül visszalépett a péntekre kitűzött utazástól. E három bizottsági tag: West, William és Saffort, Roosevelt első tanácsadói. MTI

Amszterdamból jelentik: (NTI) Az angol hírszolgálat szerint a fegyverszállítások megbeszélése céljából Északamerikában tartózkodó szovjet bizottság most Kanadába utazott. MTI

HONAN FŐVÁROSA FELÉ TÖRNEK ELŐRE A JAPAN CSAPATOK

Sanghaiból jelentik (Reuter): Honan tartomány székhelyét fenyegető veszedelem egyre súlyosabbá válik, mivel a japán sereg továbbra is gyorsan tör a város felé több irányból. Csungking is beismeri, hogy a japán előhadak már 50 kilométerre vannak Csangsatól északra. A japán hadsereg tájékoztatója bejelentette a Sanghaiban működő külföldi újságíróknak, hogy a japán csapatok bevonultak a Csangsatól 36 kilométerre északra levő Kaocsaoba. (MTI)

Tokióból jelentik: (NTI) A hadügy-miniszter és a vezérkarj főnöke a hétfői egyezmény megkötésének évfordulója alkalmából jókívánásaikat tartalmazó táviratokat küldtek a Ducehoz és a Führerhez. (MTI)

A vezéri főhadiszállás jelenti:

Berlinből jelenti a NTI: A vezéri főhadiszállás szombaton délután 2 órakor a következő soronkivüli hadijelentést adta ki:

A kievi nagy bekerítő csata befejeződött. Öt szovjet hadsereget teljesen megsemmisítettünk, anélkül, hogy a legkisebb egységeknek is sikerült volna a bekerítő gyűrűből kimenekülnök. A számbavett foglyok száma 665.000, a zsákmányolt páncélcsovi 884, a zsákmányolt ágyuké pedig 3718. Az ellenség véres veszteségei minden képeletet felülmúlnak. A német haderő a világtörténelemben páratlanul álló nagy bekerítő csata hadászati előnyeinek teljes kihasználását már is folytatja.

Helsinkiól jelentik: A Pest írja: NST jelentés szerint a keleti harctér helyzetével foglalkozva a Svenska Pressen című svéd nyelvű újság rámutat arra, hogy az angol sajtó hangja igen komoly a keleti frontról érkező hírekkel kapcsolatban és még a javíthatatlan derültáók is beismerik, hogy a szovjet helyzete a legutóbbi német sikerek után megromlott. Most már ezekben a körökben is számolnak azaz a lehetőséggel, hogy a Szovjet megszűnik háborús tényező lenni. A segítségnyújtás is egyre kérdésesebb, bár sokat beszélnek róla. Angliában

ma is úgy nyilatkoznak, hogy a Szovjetet segíteni kell, de egyre komolyabban vetik fel azt a kérdést, mit szálíthat Anglia és az Egyesült Államok a Szovjetnek. A Csendes-tengeren és Szibériát át vezető ut tulságosan hosszú. Archangelszken és Iránon át is körülményes a szállítás. Egyébként pedig, mielőtt a németek elérik a Fekete-tenger és a Káspi-tenger közti területet, ott új harctér keletkezik, amely az angol világbirodalom ellen irányul. Ha mindezt figyelembe vesszük — fejezi be a finnországi svéd lap — arra az eredményre jutunk, hogy a Szovjet számára elkésztett minden segítség.

ANGLIÁBAN IS SÖTÉT SZINBEN LÁTJAK LENINGRÁD HELYZETÉT

Rómából jelentik: (MTI) A Messagero jelentése szerint moszkvai illetékes körök elismerik, hogy Szentpétervár a legsúlyosabb veszélyben fog. A városért elkeseredett harcok folynak. Angol katonai szakértők szerint a város sorsának néhány nap alatt el kell dölnie, mert ilyen kétségbeesett harc nem tarthat sokáig. A Messagero egy másik jelentése szerint az angol rádió bejelentette, hogy Moszkvában visszavonták az elsőtétési rendeletét, amelyet a háború ele-

Nem csak a formás külső, hanem a belső tartalom is elsőrendű fontosságú. Tekintse meg belülről is és próbálja ki a **Standard RADIO** csúcsexperimontját.

Kapható

Vacsi és Dobribán

rádió és villamossági szaküzletben

Kossuth-u. 7.

Kapható:

Bodor László

rádió és műszaki szaküzletében

Szent László-tér 1.

Kapható:

„Musica” Rácz Ernő cégnél**Rákóczi-út 11.****Nagymennyiségű elrejtett burgonyát és hagymát talált a rendőrség Budapesten**

Az Esti Ujság írja: Szombat reggel a detektívek százal széledtek szét a fővárosban, hogy megállapítsák, miért kell olyan cikkeket sorban állani, amelyekből, köztudomás szerint, elegendő készlet van. Az intézkedés nyomán sok érdekes adat jutott a főkapitány tudomására és azonnal megtekintették a szükséges intézkedést. A detektívek nagyobb mennyiségű elrejtett burgonyát és hagymát találtak. A közellátási miniszter és a főkapitány gondoskodott arról, hogy a készletek maradványait a fogyasztók rendelkezésére álljanak.

Ülést tartott a 42-es országos bizottság

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A 42 tagú országos bizottság vitéz Purgly Emil elnöklésével a képviselőház miniszterelnöki tanácsstermében ülést tartott. A bizottság Koós Zoltán előadásában letárgyalta és elfogadta a külföldi hitelezőkkel szemben fennálló rövid, vagy hosszú lejáratú tartozásokra és köicsónök biztosítására vonatkozó jogszabályok hatályának a visszacsatolt és visszafoglalt területekre való kiterjesztésének tárgyában kiadott rendeletet és a magánalkalmazottak szolgálati jogviszonyának megszűnése esetén járó illetmények tárgyában kibocsátott rendelet 10-ik paragrafusa tárgyában kibocsátandó kormányrendeletet. Antal István államtitkár nyújtott felvilágosítást a rendelettel kapcsolatban. Ronkay Ferenc előadásában letárgyalták és elfogadták az 1940-41. gazdasági évben a rendkívüli vízkárok által sújtott mezőgazdasági ingatlanok haszonbérletének fizetésére vonatkozó kezdeményezésekről szóló rendeletet. A rendelettel kapcsolatban Bárczay János államtitkár nyújtott felvilágosítást. Az ülés végén Vásáry István a lakásépítések előmozdítását sürgette.

KI LESZ VEREBÉLY PROFESSZOR UTÓDA? A Magyar Tudósító jelenti: A Budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem orvostudományi kara legközelebbi ülésében foglalkozik dr. Verebely Tibor elhunytával megüresedett sebészeti tanszék betöltéséről. Mint a Magyar Tudósító értesül, a hármaseselős minden valószínűség szerint a következő neveket terjeszti fel a kultuszminiszterhez: 1. dr. Matolay György. Verebely professzor volt első munkatársa. 2. dr. Hüttl Tivadar debreceni egyetemi tanár. 3. dr. Neuber Ernő pécsi sebész-tanár.

A négy székely megyébe is ellátogató a földművelésügyi miniszter

Kolozsvárról jelenti (MTI): Báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter kétnapos erdélyi körútja nagy megnyugvást keltett Észak-Erdély földművelő lakosságának körében. A miniszter a helyszínen győződött meg az árvízkarokról és értekezleten hallgatta meg a gazdák kívánságát. Első sorban a vetőmag ügye került szóba. A miniszter megnyugvást keltő intézkedést helyeztél kilátásba. Hangsúlyozta, hogy a gazdaközönség maga gondoskodik vetőmagról, az államnak csak az a feladata, hogy azoknak juttasson, akik saját hibájukon kívül nem rendelkeznek elegendő vetőmaggal. Észak-Erdélyben sok gazdának van elegendő vetőmaggja, de a kedvezőtlen idő miatt olyan tisztítatlan a búzája, hogy tisztító berendezések hiányában nem tudja vetőmaggját megtisztítani. A gazdákat állami kedvezményrel fogják segíteni, hogy megtisztító berendezéseket szerezhessenek be. Legfőbb törekvés a termelés

Kártolószalagokat

mindenfajta kivitelben, elsőrendű minőségben szállít

Első Magyar Kártolószalaggyár R. T. Pestszentlőrinc.
gr. Apponyi Albert-u. 8 szám.
Telefon: 146-764.

A Romániában maradt erdélyi minoritarrend új vezetősége. Temesvárról jelenti: A Temesváron megjelenő Déli Hírlap című napilap írja, hogy az erdélyi minorita-rend élére új vezetőség került Pazsitny Bonaventura dr. halála után. Lakatos Ottó dr. szentszéki tanácsos állott ideiglenes megbízatással a minorita-rend élén. Mint-hogy a háboru miatt a rendfőnök-választást mindeztideig nem lehetett megbízatással a minorita-rend élén. Mint-hogy a háboru miatt a rendfőnök-választást mindeztideig nem lehetett meg-ejteni, noha erre a Szentzók engedélye megvolt, a minorita-rend római legfőbb előjárósága háromévi időtartamra új vezetőséget nevezett ki az erdélyi minorita-rend élére. A generális káptalan határozata értelmében rendfőnöknek P. Novák Mihály eddigi rendi titkár és rendi gazdasági vezető, az aradi Notre Dame zárdai lányiskola hittanárát, helyettesítővé P. Szalay Albertet, az aradi római katolikus gimnázium hittanárát nevezték ki. Kinevezték egyúttal az aradi, enyedi és lugosi minorita-rendházak főnökeit is. Lakatos Ottó dr. szentszéki tanácsos, az aradi egyházközség plébánosa marad.

Téli idényre is berendezkedik Szovata és Borszék. Marosvásárhelyről jelenti: (MTI) Az erdélyi fürdők közül több fürdő, köztük Szovata és Borszék elhatározta, hogy a téli idényre is berendezkedik.

Rendelet a sertésforgalom szabályozásáról. (MTI) A kormány rendeletet adott ki a sertés forgalmának és levágásának újabb szabályozásáról szóló rendelet kiegészítése tárgyában. A rendelet a Budapesti Közlöny csütörtöki számában jelenik meg és a kihirdetés napján lép életbe.

Tovább folynak a felkelő harcok Horvátországban. Zágrábról jelenti: A Mai Nap írja: A boszniai Konyic város közelében elesett az usztasa mozgalom körzeti vezetője és annak szárnysegéde. A hanjalukai harcok során három horvát katona esett el. Az északi rendőrség körözést bocsátott ki két mérnök, egy diáklány és egy munkás ellen. Az egyik mérnököt és a diáklányt elfogták. A másik mérnököt üldözés közben agyonlőtték. A munkás szökésben van.

UJABB KÖZÉLELMÉZÉSI KOR-LÁTOZÁSOK HORVÁTORSZÁGBAN. Zágrábról jelenti (NTI): Horvátországban újabb közlelmézési korlátozások léptek életbe. Csak szombat este, vasárnap és ünnepnapokon var szabad étrend. (MTI)

A Katolikus Népszövetség az idén kettős előadásorozatot tart. A Magyar Tudósító jelenti: A katolikus Népszövetség dr. Otvos Lajos vezérigazgató és Ijjas Antal szerkesztő előterjesztésére elhatározta, hogy ebben az évben egymással párhuzamosan kettős előadásorozatot tart. A hétfői előadásokon részben aktuális kérdésekről lesz szó, részben pedig a „Mindnyájan Szent István országáért” jelszó alatt vállalt programot vitatják meg. Ezeket az előadásokat írásban is kiadják. A szerdai előadásokon a mai vajudó problémák elvi kérdéseire mutatnak rá és az előadásokra meg-hívott válogatott közönség nézeteit tisztázzák.

HALÁLOS ÍTELETEK FRANCIAORSZÁGBAN. Vichyből jelenti (NTI): A clermont-ferrandi katonai törvényszék négy vezető embert és a francia légió két hadnagyát távol létében halálraítélte, mert De Gaulle hoz csatlakozott. (MTI)

A STATISZTIKAI HIVATAL KÖZLESE A NAGYKERESKEDELMI ÁRAK ALAKULÁSÁRÓL. A MTI jelenti, A Statisztikai Hivatal a következőket közli: A nagykereskedelmi árk indexszáma az 1929 évi árakat százszal véve egyenlőnek augusztus hó végén az előző havi 123.3-mal szemben 130.4 volt. A lét-fenntartási költségek indexe az 1913 évi árakat százszal véve egyenlőnek a lakbérrel együtt az előző havi 132.6-al szemben augusztus végén 134.5, lakbér nélkül az előző havi 147.2-vel szemben 149.6.

Vitéz Somogyvári Gyula művei:

Virágzik a mandula köve	6' - P
Ne sárgulj, fűzfa!	8' 50 P
Es ihály narcott	8' - P
Égis élünk	7' - P
„ Iúzve,	5' - P

Kaphatók könyvosztályunkban.

Izletes konyha, menü rendszer a

„MÁTYÁS”

söröző és étteremben Szilágyi utca 5.

Éjjel 3-ig nyitva.

Félmillió fölé emelkedett a foglyok száma a kievi halálgyűrűben

Finnország nem hajlandó különbékét kötni a Szovjettel. — Több, mint egymillió tonna angol hajóteret sülyesztettek el három hónap alatt a német tengeralattjárók

Vezéri főhadiszállás (NTI) A véderő főparancsnokság közli:

A Kievtől keletre még körülzárt utolsó ellenséges erők megsemmisítése közvetlenül küszöbön áll. A foglyok száma közben 574.000-re emelkedett és mindig növekvőben van. A zsákmányolt hadianyag még áttekinthetetlen. (MTI)

Helsinki-ből jelentik: (NTI) A német tüzérség szeptember 25-én lötte a Leningrád kikötőjében levő katonai célpontokat és Kronstadt kikötőjét. A jól célzott tüzzel elhallgattatták a szovjet hajók ágyúit. (MTI)

SZÜCS SÁNDOR TIZEDES VAKMERŐ VÁLLALKOZÁSA

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az Ukrajnában küzdő szövetséges erők tervszerű hadműveletei, az ellenség helyi ellentámadásai ellenére is sikerrel folynak és a csapatok különböző pontokon tovább nyomultak előre. A szovjet ellentámadásokat, amelyeket az ellenség részben rög-tönzött új alakulatokkal hajtott végre, mindenütt visszavertük. A honvédek arcvonalán az ellenség az alacsony vízálással mellett kínálózó gázlók felhasználásával több helyen és több ízben kísérelt meg előretörést. A szovjet csapatok, bár megfigyelhető volt, hogy a támadó ellenséges harci csoportokat hátulról géppuskatűzzel kényszerítik elnyomulásra, valamennyi támadása már a zárótűzükben összeomlott.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A legutóbbi napokban rendkívül ki-tüntette magát vakmerő bátorságával az egyik kerékpáros zászlóalj járőre. Az önkéntes jelentkezőkből összeállított járőr Szücs Sándor tizedes parancsnoksága alatt az éjszaka folyamán átkelt a Dnyeperen, majd felderítő feladatának tökéletes megoldása végett áthatolt az ellenség akadály-övezetén, sőt magán a védett álláson

is. Az ellenség mögött két napot és három éjszakát töltött a járőr szakadatlan adatszerzés közben. A harmadik nap hajnalán minden veszteség nélkül és kiváló felderítő eredménnyel vezette vissza Szücs tizedes járőreit.

LENINGRÁD VÉGNAPJAI

Berlinből jelentik: (NTI) A német harcigépek szeptember 25-én megtámadtak egy szovjet hajót a Ladoga tavon és hat hajót elsülyesztettek. Három szovjet hajót partraszállítási kísérlet közben eltaláltak. Ez a há-

rom hajó is elsülyedt. (MTI)

Genf-ből jelentik: A Times of Genf jelenti, hogy Leningrád lakossága nagyon kemény napokat él át. Nemcsak az állandó lövés és bombázás jár szenvedéssel, hanem a vízszolgáltatás és a villanyáram hiánya is nagy nehézséget okoz. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) A szovjet azt állítja, hogy a német légitörő szeptember 21-én 138 gépet veszített. A valószínűség az, hogy a német légitörő ezen a napon csak kilenc gépet veszített, míg a szovjet 78 gépet. (MTI)

Finnország nem köt különbékét

Helsinki-ből jelentik: (Stefani) Finn körökben hidegen fogadták azt az állítást, hogy Finnország és a Szovjet-unió különbékét köt. Megjegyzik, hogy a finn csapatok már régen a szovjet területén vannak és sem a jegyzékek, nem az angol lapok fenyegetései nem változtatják meg a finn kormány elhatározását, hogy a harcot tovább folytatja. Helsinki körökben azon a véleményen vannak, hogy az angol lépésre a szovjetseregek rendkívüli helyzete adott okot. (MTI)

Chicago-ból jelentik: (NTI) A

Chicago Tribune gúnyosan megjegyzi, hogy a londoni szovjet nagykövetségnek a londoni értekezleten elhangzott nyilatkozata szerint a szovjet hadsereg bevonul Finnországba, a Baltikumra és Lengyelországba, mi helyt Hitler arra módot ad. Ez a kijelentés különös érdeklődést keltett ezekben az országokban. A Szovjet-unió Európát akkor ugyanazzal a békével ajándékozta meg, amelyet a Balta Államok és Finnország már élvezett. (MTI)

Egymillió tonna hajóter három hónap alatt

Berlinből jelentik: (NTI) A német tengeralattjárók június 22-ike és szeptember 22-ike közötti időben az Atlanti-óceánon 931.030 tonna brit kereskedelmi hajóteret sülyesztettek el. Ehhez járul az a 78.000 tonna, amelyet legutóbb Afrika közelében semmisítettek meg. Így tehát három hónap alatt több mint egymillió tonna brit kereskedelmi hajóteret vesztett el a német tengeralattjárók tevékenysége következtében. (MTI)

Newyorkból jelentik: (NTI) Az

Egyesült Államok parti őrszolgálatától közölte, hogy egy 3900 tonnás amerikai teherhajó Block Island közelében sülyedőben van. (MTI)

ELLENSÉGES HAJÓKARAVÁNT TAMADTAK AZ OLASZ REPÜLŐK

Rómából jelentik: (Stefani) Az olasz főhadiszállás 480-ik közleménye. Olasz gépek a péntekre virradó éjjel bombázták Micabba repülőterét. Kelet-Afrikában a 25-ére virradó éjjel Uolcefi és Chelga helyőrsége vissza-

Feltétlen megbízható, jó referenciákkal rendelkező keresztény, vasszakmában teljesen jártas, de a i eladásokban ügyes kiszolgáló

„Első embert” felvesz
a Haracsek Vilmos Utódai vas-nagykereskedésébe Nagybányán.

verte az ellenség támadási kísérletét és az ellenségnek súlyos veszteségei okozott. Észak-Afrikában Tobruk arcvonalán heves tüzérségi tevékenységet fejtettünk ki. Szeptember 24-én délután két angol gép csekély magasságból bombázta és géppuskázta Misurát. Mintegy tíz bennszülött meghalt. A lakóházakban kárt okoztak. Mindkét gépet lelőttük. Bengházi légvédelmi ütegek lelőtték egy angol gépet. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI): Olasz gépek szeptember 23-án megtámadták Cyprus körül egy ellenséges hajókaravánt és elsülyesztettek egy közepes nagyságú kereskedelmi hajót. Egy gőzöst megrongáltak. (MTI)

A NÉMET POLGÁRI LAKOSSÁG LEGYILKOLÁSÁT KÖVETELI EG. ANGOL LAP

Stockholmból jelentik: (NTI) A Manchester Guardian a német katonákon kívül a német polgári személyek megölését is követeli. Keresztény okokból — írja a lap — sajnálhatjuk annak szükségességét, hogy polgári személyeket támadjunk meg, azonban be kell ismerünk, hogy szükség van arra, hogy annyi németet ölünk meg, amennyit tudunk. — (MTI)

UJABB INDIAI CSAPATOK ÉRKEZTEK SINGAPOREBA

Sanfranciscoból jelentik: Keller szenátor, a szenátusi ellenzék vezére beszédet mondott, amelyben élesen támadta Rooseveltet és beavatkozási politikáját. Hangsúlyozta, hogy csakis az elszigetelődés szolgálja Amerika biztonságának érdekeit. (MTI)

Newyorkból jelentik: (NTI) Mint az Associated Press jelenti Singapoore-ból, további indiai csapatok érkeztek az angol csapatok megerősítésére. MTI

Lisszabonból jelentik: (Stefani) Lord Halifax repülőgépen Lisszabonba érkezett és onnan folytatta útját a Clipperen Newyorkba. (MTI)

Nézzete meg Ön is!

a „NEMZETI” Könyvkereskedés gyönyörű kirakatát és az ország legszebb cégtábláját

Az egyedüli híres magyar Schuller ceruzagyár nagyváradi lerakata. Írószerek, irodai felszerelések, iskolai-, szép- és szakirodalmi könyvek legolcsóbb és legmegbízhatóbb beszerzési forrása.

A „NEMZETI” Könyvkereskedés
Rákóczi-út 11. sz. Tulajd Krausz István.

Wavel tábornok Teheránba megy

Németországban és a megszállt területen bezárják az iráni követségeket és konzulátusokat

Newyorkból jelentik: (NTI) Teheránból keltkezett Associated Press jelentés szerint Wavel tábornok utban van Teherán felé, ahol Nikov ezredessel, a szovjet csapatok parancsnokával fog találkozni. (MTI)

Newyorkból jelentik: (NTI) Az Associated Press jólértesült, Teheránból származó hírek alapján közli, hogy az angolok még egyetlen gránátot sem szállítottak a Szovjetunióba Iránon keresztül. Minden amit ezen az úton szállítottak, néhány tonna indiai juta. A Szovjetuniónak jelenleg a brit ígérettel kell beérni. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) A biro-

dalmi kormány kénytelen volt Németországban és a megszállt területeken levő iráni követségeket és konzulátusokat bezárni és tagjaiknak tíz napot adni az eltávozásra. Erre az intézkedésre az iráni kormány, az iráni németekkel szemben tanúsított magatartása adott okot. (MTI)

Vasszakmában teljesen jártas

szakképzett feltétlen megbízható keresztény

raktárnokot

ki már ilyen minőségben működött,

a HARACSEK VILMOS Utóda vas-nagykereskedésébe Nagybányán.

Kétszáz ezer pengős útépitések a nagyváradai szőlőkben

Nagyvárad. Saját tud. A város közúti alapjának jövő évi költségvetését a napokban hagyta jóvá dr. Elischer Pál miniszteri tanácsos és azt vita nélkül elfogadta a pénzügyi bizottság is és pártolólág terjeszti a közgyűlés elé.

A költségeloirányzat 337.837 pengő szükséglettel számol, amelynek fedezésül 18 százalékos utadó szolgál.

A jövő évi programban szerepel 12 úttör alkalmazása 19.100 pengő, segéd-munkások alkalmazása 12.600 pengő, 4 új úttörház építése 20.000 pengő, különböző szerszámbeszerzés, autók karbantartás 30.000 pengő, útjavításokra kavics beszerzés 20.000 pengő értékben.

A költségvetés terhére a következő útjavításokat végzik a jövő év folyamán: A szaldobágyi úton 2 hid átépítése 2500 pengő értékben. A földcsuszamlások által okozott utkárok kijavítására 10.000 pengő, a hegyköz-pályi út kiegészítése 25.000 pengő, a fugyivásárhelyi úton Nemes- és Csillaghegy közötti szakaszon 12.000 pengő, szaldobágyi úton kőalapos makodámút építése 77.600 pengő, a mély-

ároki út makodámos úttá való átépítése 42.000 pengő, végül az alsó dorongosi utnak nyerskőburkolattal való átépítése 32.000 pengő értékben.

Ezek az útépitések nagyban megjavítják a nagyváradai szőlők útjait, éppen ezért örömmel vette tudomásul a bizottság.

Dr. Schriffert Béla a nagyváradai és Pakocs Károly a szatmári apostoli kormányzói helynök

Nagyvárad. Saját tud. Annakidején részletesen beszámoltunk arról az öröndetes eseményről, hogy a román megszállás idejére egyesített csonka szatmári és nagyváradai egyházmegyéket a Szentszék az elszakított részekkel egyesítette, a két egyházmegyét különválasztotta és ezzel régi állapotába visszaállította.

A Szentszék ugyanakkor Márton Áron gyulafehérvári megyéspüspököt állította apostoli kormányzóként a szatmári és a nagyváradai egyházmegyék élére. Az egyházmegyei kormányzat zavartalan menetének biztosítására az egyházi törvényeknek megfelelően Márton Áron megyéspüspök, a szatmári és nagyváradai egyházmegyék apostoli kormányzója helynököt nevezett ki mind a két egyházmegyében.

A nagyváradai egyházmegyében dr.

Schriffert Béla apátkanonokot, addigi helynökét bizta meg most már a teljes nagyváradai egyházmegyére vonatkozó helynöki teendőikkel és joghatósággal. Dr. Schriffert Béla helynöki megbízása a csonkaországi részekben október elseji hatállyal történt.

A szatmári egyházmegyében Pakocs Károly kanonokot bizta meg Márton Áron püspök helynöki teendőikkel október elseji hatállyal az egész egyházmegye területére, tehát úgy a volt romániai, mint a csonkaországi és volt csehszlovákiai részekre.

A kinevezési okmány mindkét egyházmegyében diplomáciai úton, a bukaresti és budapesti nunciusok közvetítésével szombaton érkezett meg a új helynökök kezébe.

Hét kínai hadsereg vált harcképtelenné egy hét alatt

Sanghaiból jelentik: (NTI) Mint a japán hadsereg sajtótájékoztatója a sajtóértekezleten közölte, a múlt héten Hunan tartományban megindított támadás egy hét alatt hét kínai hadsereget tett harcképtelenné. (MTI)

Sanghaiból jelentik: (NTI). A japán tengerészet szóvivője kijelentette, hogy a sanghaji tengeri vámhatóság által a múlt héten feltartóztatott angol gőzös megvizsgálása során kitént, hogy a hajón tetemes mennyiségű egyenruhaszövet és táv-

beszélő huzal volt. Azt tervezték, hogy a hongkongi rendeltetéssel bejelentett árukat Sekiang tartomány partja mentén Csunkingba csempézik. Az árut dugárúnak nyilvánították és elkobozták. (MTI)

Krizsán Béla áll. eng. nyilv. jogú
gyorsíró-**ISKOLA.** Allamvizsga.
és gépiro Potbeírások
Beöthy Ödön-u. 11.

A kislány telefonál

Írta: KINIZSI ANDOR

(Csak úgy zárójelben jegyzem meg, mint ami egyáltalán nem tartozik a dolog lényegéhez, hogy Cincike ropant csinos, társágheli lány, régi jó ismerősöm, bár még ma sem tudom rendes keresztnevét. Amikor négy évvel ezelőtt egy garden party-n "őször összekerültem vele, gyönyörű "első bálzó" leánykával, még Cicának hívták. A következő esztendőben leőka nevet veti fel, tavaly Cicissza becézővel folytatta "első" bálzását, az idén pedig Cincike névvel indult neki a strandolásnak. Illik tehát, hogy legutolsó nevén nevezzük a gyermeket...)

Igen jó pajtások vagyunk. Én számolok be neki mindig az érdekesebb színházi, mozi és társadalmi eseményekről, ahol ő véletlenül nem jelenhetett meg. Most például azért hívtam fel, hogy a Kocsi Színházban bemutatták "Nem mind arany, ami fénylik" c. őrszi operett meglekintéséről lebeszéljem, mert a fenti mű sem, nem arany, sem nem fénylik, hanem egyszerűen vacak. A telefon halkán berreg a vonal túlsó végén, körülöttem lázasan folyik a szerkesztőségi munka, amikor végre mecsendül Cincike hangja:

Hallóóó?

Ő mindig így mondja, édesen, selypítve, mire én sietve felelek:

— Halló, itt kislány, kézcsók...

— Ja, maga az? Jónapot Pubi, na, hát, nem is hittem volna, hogy maga még él, ezer éve nem láttam, miért nem jelentkezett, hol élt eddig, nem szép, hogy ennyire elhanyagol engem! Hallóóó?

— Halló, — mondom, — hiszen a múlt héten maguknál voltam este, akkor megígértem, hogy...

— Peeérsze, persze, no látja, egészen elfeledkeztem erről a dologról! Hát most aztán számoljon be villámgyorsan, tudja, egész kivételesen van pár pillanatnyi szabadidőm, hogy mennyi dolga van az embernek, rémes! Ugy irigylem magukat, férfiakat, igazán semmi dolguk sincs égen-földön, most is bizonyára unatkozik és csak ezért hívott fel engem.

— Dehogyan is! — vágok közbe hirtelen. — Be akarok számolni magának...

— Látja, ez szép, hogy gondol rám néha, — csilingel tovább Cincike hangja. — Ugyis annyi gondja van az embernek. Állandóan öltözködni, szabónőhöz, fodrászhoz járni, fél életemet ondoalással töltöm el, barzalmas, hogy mit kell nekünk el-

szenvédni, miálat maguk vigan élik a világukat, gondatlan férfiak. Ha most volna valamelyes szabadidőm és nem kellene annyira rohannom ezzel a kis traccsal is, akkor kifejteném a nők és a férfiak egyenjogúságának a kérdését, de az nem lenne magukra nézve kedvező, annyit mondhatok! Azonban sietnem kell, mert hat órára egy szülőkörű koktélpártira vagyok hivatalos Dindékhöz, van fogalma magának arról, hogy milyen unalmas társaság az?

— Pardon, hiszen már negyedhét — rebégem, — akkor én...

— Hallóóó? Már megint szökni akar? Mondom, hogy csak pár percet adhatok magának és még ez se bírja ki! Hiszen nem mondtam semmit sem, pedig negyedórája várom, hogy beszéljen már arról a... a... izé... miről is akart velem beszélni, mondja? Persze, maga mindig közbebeszél, így aztán egészen eltereli az ember figyelmét a dolgokról. És még ránk fogják, hogy fecsegünk, sokat dumálunk, hallatlan! Nos, hát szóljon már, mi van, hallóóó!

— Eppen most akarok belefogni, — nyögöm, de nem jutok tovább, mert Cincike ismét csevegni kezd miközben. Antti, itt a hátam mögött csikorogva sugja a filembe:

— Öregem, szállj le már arról a telefonról, okvetlenül fel kell hívnom a rendőrséget. Hallóó?

A Balkán legérdekesebb emberei

Irja: Csiszár Béla

1. NEDICS, szerb miniszterelnök

Nedics szerb miniszterelnök közel egy hónapja vezeti az újjáépülő Szerbia ügyeit. Abból a szakadékból, amelybe a balsikerű áprilisi puccsal egy hebehurgya karrier-vadász katoná döntötte Szerbiát, — most ugyancsak egy katonáember, de egészen másfajta típus, — becsületesebb, lelkiismeretesebb, józanabb és komolyabb — próbálja kimenteni hazáját. Súlyos feladat ez, majdnem kibíratlanul nehéz. De Nedics Mlán talpig katoná, már korábban is megbízottá, hogy erélyes és céltudatos ember, aki minden körülmények között tudja, mit akar és hogyan érheti el. Jól ismeri népe helyzetét a jelenlegi viszonyok között s tudja, hogy a szerb nép vagy beleilleszkedik az új Európába, vagy elpusztul. Sajnos, a szerbség még egyáltalán nem ismerte fel léte szörnyű veszedelmét és vak-tában lövöldöz barátára, véreére és ellenfelére. Nedics egyetlen programmal jött, amely egyetlen szóból áll: Fegyelem! De úgy látszik, a szerbség éppen ezt az erényt nem akarja gyakorolni. Szerbia most egy nagy kísérlet színhelye, a közeljövő mutatja meg, hogy lehet-e visszavezetni ezt a népet a józanság ösvényére.

Nedics most hatvannégyesztendős, erősen öszülő, markáns katonáember, erélyes hanggal és modorral, amelyet alig enyhít választékos öltözködése, mosolya. Nem kedvelője a formáknak, az árnyalatoknak. Mint vérbeli katoná, az egyenes utat szereti, nem politikus, éppen ezért való mostani helyére. A taktikázást sohasem bírta, az álcot semmiben sem szereti: éppen ezért gyűlöletes előtte mindfelett a mostani szerb harcmodor, a komitácsi-harcmodor e tulságosan eldurvult, nihilista formája.

Nedics szép karriert futott be a katonai pályán. Egy kis ószerbiai faluban, Grodskában született, ahol apja jegyző volt, Kragujevácon tanult, majd a belgrádi katonáiskolában végzett. A fiatal hadnagyot, miután 1908-ban kikerült a hadiiskolából, rövid külső szolgálat után a vezérkari iskolába küldik, s százados, amikor a vezérkarihoz osztják be. Azután nagyobb tanulmányutat tesz külföldön. Legtöbbit Franciaországban időzik, ahol az egyik gyalogosszázad keretében működik. A világháborúban elejétől fogva részt vesz, s egymásután érte el a katonai grádicsokat. Mint tábornok, a Timok-hadosztály vezetője. Később kiváló hadvezetési tudása miatt átveszi a vezérkari főnökség vezetését.

Nedics tájékozott, jótollu katonai író is, több könyve jelenik meg, amelyekben a külföldi hadseregek pompás ismerőjének bizonyul. Cikkeit sűrűn hozzák a katonai szakfolyóiratok. A világháború utáni években hosszú ideig töltötte be a vezérkari főnöki tisztséget, az ő nevéhez fűződik a szerb hadsereg felszerelése és kiépítése. Több ízben hívták meg a különböző kormányok hadügyminiszternek is. Építettek tudására, a hadseregben és a tisztikarban élvezett befolyására, népszerűségére. Amikor 1939-ben kitört a háború, szintén a hadügyminiszterium élén állott. Nedics nem volt németbarát, de angolbarát még kevésbé. Egyedül hazája érdekeit tartotta szem előtt és azt vallotta, hogy népet távol kell tartani a hatalmas véres mérkőzéseitől s a szomszédokkal minél jobban erősíteni kell a köteleket. Meggyőződése volt, hogy a nagy mérkőzésből csak Németország kerülhet ki győztesen, éppen ezért szírdand fenntartandónak vélte a birodalommal való politikai és gazdasági barátságot.

Már akkor is ellenfelei közé tartozott Szimovics tábornok, aki most a londoni rádióban egyre-másra küldi mérgezett szófullánkjaikat Nedics címére, halállal, felnégyeléssel és egyéb épületes dolgokkal fenyegetve meg, amiért vállalkozni merészt sokat szenvedett népe megmentésére — Szimovics helyett, aki a londoni kényelemből hidegen szemléli a szerbek haláltáncát. Szimovics sűrűn intrikált Nedics ellen, még hadügyminiszter korában. Lépten-nyomon, ahol csak tehette ártott neki és keresztet intéskedéseit.

Nedics a bizolji incidens után, amikor idegen repülőgépek megsértették Jugoszlávia légterét, leköszönt állásáról, mert nem értett egyet a tisztikar ama felelőtlen részével, amely az incidens miatt mindenáron hadat akart üzeni — Olaszországnak. Szimovics keze volt a dologban, ő lázította Nedics ellen a légielő tisztikarát, amely azután nyíltan bizalmatlanságát fejezte ki a hadügyminiszter ellen Pál herceg előtt. Szimovics győzött, to-

Szóda víz
olcsón bármikor
higiénikusan otthon
készíthető.
Palackok és szén-sav-
patronok kaphatók és
cserélhetők

TÖRÖK

vas-, testék- és háza rtási cikkek
kereskedésében.
Rákóczi-ut 2. — Bazár épület.

vábbra is vezérkari főnök maradt s tovább bujtogatott a tisztikar körében a tengelyhatalmak ellen. A volt hadügyminiszter továbbra is azt az álláspontot vallotta és hirdette, hogy Jugoszláviának kívül kell maradnia a háborún, mert az öngyilkossághoz vezetne. Az események őt igazolták, Németország porrázta a kihívó politikát folytató Jugoszláviát.

Most ez a vaskezü, elszánt, erélyes katoná arra áldozza idejét és erejét, hogy népét megmentse a pusztulástól és beleillessze az új Európa keretébe közé.

(Cikksorozatunk folytatása a jövő vasárnapi számban)

Japán együttműködik a tengelyhatalmakkal a világ újjárendezésében

Illetékes japán nyilatkozat a hármas egyezmény évfordulója alkalmából

Tokióból jelentik: (NTI) A háromhatalmi egyezmény megkötése évfordulójának előestéjén Ishi, a kormány tájékoztató osztályának sajtótájékoztatója beszédet intézett a tengelyhatalmak sajtóképviseleihez.

Hangsúlyozta, hogy a háromhatalmi egyezmény alapelvei változatlanok és Japánnak szilárd elhatározása, hogy Németországgal és Olaszországgal együttműködve közreműködik a világ újjárendezésében. (MTI)

Tokióból jelentik: (NTI) A Japán Times azt írja, hogy Japánnak változatlanul szándéka a kínai viszály befejezése. Aki ezzel szembehelyezkedik, számíthat azzal, hogy Japán megtorlással él. Ebben az esetben az Egyesült Államok a főtámadó, amely biztonságban értezte magát Kinában. Most azonban megváltozott a helyzet, mivel az Egyesült Államok Angliához és a Szovjetunióhoz kötötte magát. (MTI)

A KELETI HÁBORÚ MEG SZOROSABBRA FÜZI A HÁRMAS SZÖVETSÉG KÖTELEKEIT

Rómából jelentik: Az olasz sajtó emlékeztet arra, hogy pénteken volt a hármas egyezmény aláírásának első évfordulója. A Lavoro Fascista „Háború és világorradalom” című cikkében többi között ezeket írja: Amikor a hármas egyezményt aláírták, az egész világ tudatára ébredt annak, hogy nagy történelmi jelentőségű eseményről van szó, amely befolyással lesz a kontinensek népeinek egyensúlyára. Tény, hogy ez a szövetség akkor alakult meg, amikor Németország és Olaszország nyílt háborúban állott Angliával és leplezett háborúban az Egyesült Államokkal. Az egyezmény fontossága akár szigorú történelmi szempontból tekintve akár a folyó háborúval kapcsolatban senkinek sem kerülheti el a figyelmét. A keleti határokon lezajló események még szorosabbá fűzik a hármas egyezmény kötelekeit. (MTI)

— Jól van, no, még te is idegesítesz?! — sugom vissza, de a telefon tulsó végéről máris lecsap rám a kislány:

— Hallja, kivel flörtöl ott a messze síkon, távolban? Ahelyett, hogy egy szer már lefeferálná azt az izét, még magánbeszélgetéseket is lebonyolít a fülem mögött?! Ezek maguk, híres férfiak, akik rólunk azt állítják, persze helytelenül, hogy szeleburdiak vagyunk. Egy percre érek rá, mint mondtam és ebből a csöpp időből is elvesz. Kivel dumál? Nő?

— Nem, csak az egyik kollégám, aki...

— Csinos fiú, mondja? Bár ez nem is fontos nálam, az a fő, hogy jópofa legyen, használható. Apropos, nem látta mostanában Krancz Tivilit, én nem értem ezt a gyereket, az hírlík róla, hogy valami szigorlatra készül és ezért egyszerűen megszünt élni. Na hallja, ez is ok? Maguktól igazán minden kitélik, nem lehetett volna várni azzal a vizsgával két-három hónapot, mi?! Pont most juccsol be, amikor már vígan pezseg minden lakól és én senkivel sem tudok olyan jól karókázni, mint vele. Hálóóó, lanultam egy édes figurd, figyeljen ide, megmutatom... ja persze, maga ezzel nem törődik, biztosan megint félrebeszél a kollégájához. Hallja, én félrebeszél a kagylót, figyelmeztetem, velem nem lehet viccelni. Jaj, hát naaa hogy van, ezt már előbb meg

kellott volna ugyan kérdeznem, de hát folytón közbebeszél, az ember egy negyed mondatot nem tud befejezni, rémes! Régente nem volt ennyire fecsegő, mi van mostanában magával?

— Hööö... — rebegetem a kagylóba, mert kint a szerkesztő kiáltozza a nevemet, miközben Anti, mint dühös oroszlán jár körülöttem és lesi a kagylót — Nem fog elkésmi Dindóéktól? Cincike, már háromnegyed hét...

— Na, nem olyan veszélyes, — csacsog tovább a kislány, — nyolcnál előbb ugyse megyek el hozzájuk. De addig még rengeteg dolgom van, igazán nem fog haragudni, ugye, ha befejezem a beszélgetést? Én nem érek rá, mint maguk, ma is hat kereskedést kellett végigszaglásnom és mégsem jutottam ahhoz az anyaghoz, ami kellett volna. Hát akkor pá, Isten vele, ne tartson fel, nem érek rá, tudja maga, hogy még hat telefonom van hátra?! Kilenc lesz, amire végzek velük. Pedig én rövidebben tárgyalok telefonon, mint maguk, nekem ki van számítva minden percem. Hiába is morog, ez így van és punktum!

— Telefonálnom kell, nem érted?! — sikoltja a szobám sarkából Anti és vérbénforgó szemmel közeledik, de én visszaintek neki, hogy rögtön, most végre befejezzük.

— Halló, Cincike, akkor a kezét csokolom, — mondani gyorsan. —

Még csak azt akarom mondani, hogy a „Nem mind arany, ami fénylik” operett...

— Ja, persze, hiszen maga megígérte, hogy be fog számolni róla és mégis hallgat. Azt hallottam, hogy remek a darab és ha maga is dicséri, akkor rendben van, mert már van jegyünk holnapra. Meg fogjuk nézni, ne féljen. A maga véleményére mindig szoktam adni, nagyon köszönöm, hogy jó véleménye van erről is, legalább a papinál hívatkozhatom a kritikájára. Tudniillik én engem nem akart elengedni. De ha maga is tanácsolja, akkor szűrém! Ugorjon fel valamelyik nap hozzánk, majd megtárgyaljuk az előadást, igazán örülök, hogy felhívtam magát és tájékoztatót a dologról, tudja, így egészen más szemmel nézem meg, mint ha elítélő véleményt hallottam volna róla...

— Hallod.c!!! — rikkantja hörögve Anti és én egy hősies mozdulattal levdgom a kagylót. Kimerülten sóhajtok fel, de ebben a pillanatban kigodódik az ajtó s belép a szerkesztő:

— Mi van magával, fiam, már félórája keresem! Miért nem jön, talán megkukkult?...

— Igenis kérem, — rebegetem sóhajtván, — igenis kérem.

— Mi az, mi történt? — néz rám gyanakodva a szerkesztő, mine csendesen válaszolom:

— Cincike telefonált!...

POLYÁK ISTVÁN:

Új emberek — régi feladatok Nagyváradon

Ha idegenek jönnek városunkba, minden igyekezetünkkel azon vagyunk, hogy megmutassuk nekik értékeinket, nevezetességeinket, leplezzük a húsz év elesettségéből származó sebeket és mindazt a viszásságot, amely beárnyékolhatná Szent László városának kijáró megbecsülést. Ez többé-kevésbé sikerül is. Az idegenek elnézők szoktak lenni és halásak minden kis látnivalóért, nevezetességért.

Akik idegenből jönnek hozzánk és véglegesen meg akarnak telepedni nálunk, azok előtt már sokkal nehezebb a leplezés verejtékes munkája. Sokkal körültekintőbbek, mint a látogatók s maguk is hamarosan szembe kerülnek azokkal a kérdésekkel, nehézségekkel, amelyek a nagyváradit magyart foglalkoztatják. Csakhamar égető gondjuk lesz a lakás, az iskola, a megélhetés, az élelmiszer beszerzése és az ezzel kapcsolatos sok visszasság. Akaratlanul is összehasonlítják új lakhelyüket a régivel, ahol rendszeren sok minden másképpen volt.

Sok új nagyváradit lakossal beszélgettem már ezekről a kérdésekről. Mindenki más és más panasszal jött elő. Egy panasz azonban majdnem mindenkinél előfordult: Nagyvárad fájdalmasan zsidó jellegű város.

Mindenekelőtt arra az érdekes jelenségre szeretnék rámutatni, hogy Nagyvárad elzsidósodását az őslakó „jómagyarok”, elsősorban a múltban is hivatalosan és sokszor mesterségesen felszínen és élen tartott nevek viselői nem tudták, vagy nem akarták észrevenni. Egyszerűen belerógtak abba a szellemi gótlósba, amelyből mind máig sem tudtak kiszabadulni. Nagy általánosságban liberális felfogásnak nevezhetnénk ezt a magatartást, azon szellemi és politikai irány folytatásának, amely a háború előtt uralkodott elevenek és holtak felett.

De maradjunk csak Nagyváradon a vidéki élet alakulásában szereplő játszó fogalmak és tényezők között. Nagyvárad meggazdagodott zsidóságának egész nemzedékei nőttek fel együtt az őslakó magyar lakosság fiaival. Ők diktálták a jelszavakat, ők alakították a közvéleményt, ők emeltek a hírnév piedesztáljára irodalmi, művészi nagyságainkat, ők töltötték ki sajátos életükkel történelmi nevek jegyében alakult irodalmi társaságainkat, ők honosították meg a szabadkőműves páholyokat, ők varázsolták a Pece partjára Páris hazug csillogását, erkölcsi elesettségét, szellemi emelkedettség nélkül, ők építették a belváros palotáit, ők rendezték be a fő útvonalakon fényes üzleteiket és mindezt cserében elhívték, hogy mi megelégedhetünk a bárgyu szemlélődéssel és azzal árníthatjuk magunkat, hogy mindez a miénk.

Az a zsidóság, amely nem is olyan csendes, de mindenesetre céltudatos hódítómunkával a saját képére és hasonlatosságára alkotta meg a „Pecpartit Páris”, nagyszerű érzékkel és taktikával saját szekerébe fogta az

őslakos magyarság divatos nevű családait. Gondoskodott arról, hogy az élet sokféle szálai elszakíthatatlan kötélekkel fogják és tartják meg ezeket a zsidóság védőparaszának, mindenkor protektorának. A múltban nagyszerűen sikerült.

A világháború után Nagyvárad zsidósága is megcsinálta a forradalmat, de a forradalom után megszakadt az a folyamat, amely a Csonkaország háborús és háborúutáni nemzedékeinek öntudatraébredt, magyar hivatását, becsületét, őszinteségét vállaló jórészt teljesen megváltoztatta és a keresztény jobboldali gondolat jegyében kialakította. Nagyváradon itt maradt a zsidóság és elkezdte ugyanazt a céltudatos munkát a románság meghódítására, amelyből velünk, magyarokkal szemben oly kőkötően vizsgázott. Itt maradt a zsidóság szellemi gótlósában vergődő magyarság, amely csodálkozva de öntudatlanul és kritikátlanul nézte a zsidóság pálfordulását. Itt maradt a magyarság és hangadó, vezetői érhetetlen magatartása miatt kimaradt abból a szellemi folyamatból, amely a Csonkaországban Gömbös Gyulától kezdve úgy belpolitikai, mint külpolitikai téren tisztuláshoz, megerősítéshez, feltámasztáshoz vezetett. Nagyváradon a magyarság vezetőinek tartott körök a legutóbbi időnkig Bethlen István vonalán állottak. Senki sem róhatja meg őket ezért. A zsidóság szellemi gótlósában felnövekedett és kicsiszolt gondolkodásnak lehetetlen volt a keresztény magyar jobboldali eszmék megértése, vállalása és megvalósítása.

A felszabadulás után sok szó esett nálunk is arról, hogy a határok ledöntése után az úgynevezett erdélyi szellem mérközésének leszünk tanúi az anyaországi gondolkodásmóddal. Hogy mi az erdélyi szellem és mihez áll a sokat hangoztatott mérközés, arra még ma sem kaptunk pontos és határozott választ. Erdélyből sem

hangzott el érdemleges válasz. Nálunk annál kevésbé. Szánalmas próbálkozással ujjáéledő zsidó vágyalmokat szerettek volna erdélyi gondolat címén szalonképessé tenni. Voltak azonban hangok, éppen a gondolkozásában elmaradt és lemaradt magyar körökben, amelyek kultur-baloldaliságot szerettek volna erdélyi gondolat címén a köztudatba csempészni. A zsidóság így zavartalanul megőrizhette a felszabadulás után is pozíciójának jó részét, sőt újabb szárnypróbálgatásba kezdett a „régis Nagyvárad” élete szellemi felidézésével. Itt voltak még és rendelkezésére állottak azok az utolsó mohikánok, akik a világháború előtt együtt „pecpartiparisoztak” velük s akik nevelő dajkáikkal szemben a hála nevében készek voltak viszontszolgálatra.

Kedves idegen, anyaországi testvér, aki Nagyváradon akarsz megtelepedni és otthon találni, ebbe a szellembe ütközöl, ez fáj neked, mint sajátos nagyváradit zsidó jelleg, ennek ta-

lálod meg nyomait emberekben, átmentett, ujjáélesztett sajtóban, gondolkozásmódban, sokszor egészen furcsa tettekben! Mert te akármilyen elfogadható pártba tartozol (a zsidó jellegű és háttérű csökevényeket nem számítva), a keresztény magyar jobboldal híve vagy és ennek az iránynak az érvényesülését szeretnéd látni és tapasztalni az élet minden megnyilvánulásában!

Ha a határok ledöntése után lehasz szellemi irányok találkozásáról és mérközéséről beszélni, akkor Nagyváradon csak erről lehet szó. Örvendünk annak, ha Ti ezt az első pillanatban észrevettétek. Örvendünk, mert mi éppen Benneteket látjuk az annyira várt feyvertársakat. Együtt kell harcolnunk Nagyvárad zsidó jellegének eltüntetésén, együtt kell küzdenünk azért, hogy két évtized szellemi folytonosságának, a keresztény magyar jobboldali gondolatnak hiányait pótoljuk.

DREHER HAGGENMACHER NAGYVÁRADI SÖRÖK:

Gazda, Szent-György, Szent-László világos sör,
Turul barna sör és
Bak duplamaláta tápsör

a legismertebb, legolcsóbb és legkönnyebben beszerezhető mindennapi italunk!!!

Felhívás a vívósport művelőihez!

A Nagyváradit Sport Egylet a vívósport iránt érdeklődők szíves tudomására hozza, hogy 1941. október hó 1-én megnyitja vívótermét a Bémer tér 3. szám. első emeleten lévő helyiségében (Apolló mozi mellett), vitéz dr. Keszthelyi Zoltán kir. közjegyző és vívószakosztályelnök és Hegedűs Imre örökös vívóbajnok, vívókapitány irányítása mellett.

A vívóoktatást budapesti katonai vívómesterek fogják végezni, így biz-

tosítva van az, hogy a világhírű budapesti vívóiskola tehetséges tanítványai a nagyváradit vívósport növénnyét is emelni fogják és elsőrangú szakoktatást fognak nyújtani.

A Nagyváradit Sport Egylet vívótermét teljesen rendbehozatta, úgy, hogy úgy a vívótermé, mint az öltöző a legkényesebb igényeket is kielégíti, ennek dacára a tandíjakat egészen minimális összegben állapította meg, hogy a szerényebb tehetségű egyének számára is hozzáférhetővé tegye a vívósport gyakorlását úgy a férfiak, mint a nők számára.

A tandíjak a következők: gyermekeknek és diákoknak 18 éves korig bezárólag havi 5-8 pengőig. Felvételnél és haladóknak havi 10 pengő. Jelentkezni lehet: Hegedűs Imre gyógyszerész alelnöknél, Szent István tér 1. szám és az NSE irodában Szilágyi Dezső-utca 5 szám.

Dr. vitéz Nadányi János elnök, dr. vitéz Keszthelyi Zoltán vívószakosztályelnök, Hegedűs Imre vívókapitány, Áltay G. Gyula ügyv. elnök.

A MAGYAR IPARKAMARÁK KIKÜLDÖTTEI BULGÁRIÁBAN. Szófiából jelentik (MTI). A magyar kereskedelmi és iparkamarák kiküldöttei csütörtökön meglátogatták a bolgár szövetségi és mezőgazdasági bank állandó kiállítását. A magyar vendégek tiszteletére a szófiai magyar követ csütörtökön fogadást rendezett.

„Bafisa” esempekályhák Nagyvárad,
Szilágyi Dezső-utca 3. Telefon 17-76. 40-50 % fűtőanyag megtakarítás. 1-2 év alatt önmagát fizeti vissza.
Szerelés - Atrakas - javítás Hardtmuth rendszer!

A levontekötelesek jelentkezési sorrendje

Nagyvárad város polgármestere a következő hirdetményt adta ki:

Felhívom az 1929, 1928, 1927, 1926, 1925, 1924, 1923, 1922, 1921, 1920, 1919 és 1918. születésű évfolyamu nagyváradit lakos iskolán kívüli levonteköteles ifjakat, hogy a Hunyadi János utcától balra eső Vársánban ellenőrző szemlélre a következő sorrendben jelenjenek meg:

1941. október 1-én: 1929, 1928, 1927, 1926. évfolyambeliek.

1941. október 2-án: 1925, 1924, 1923, 1922

és 1922 évfolyambeliek.

1941. október 3-án: 1921, 1920, 1919 és 1918. évfolyambeliek.

A jelentkezés mindhárom napon reggel 8 órakor történik. A jelentkezést elmulasztókkal szemben a törvény értelmében az eljárást meg fogom indítani. Kívánatos, hogy a jelentkezésnél a levante szülője (gyámja), illetőleg munkaadója is jelen legyen.

Nagyvárad, 1941. szeptember 26-án.

Dr. Soós István sk.
polgármester.

Nagyvárad város biztosítási napja 1941. évi október hó 3. napján, 17 órakor a Kereskedelmi Csarnok helyiségében lesz
Belépés díjtalan. a rendezőség mindenkit szívesen lát!

Dr. GÉRESY LÉBER JÁNOS:

POLITIKAI SZEMLE

A Japán és Amerika között folyó tárgyalások igen élénken foglalkoztatják a világ közvéleményét. Svájci lapjelentések szerint Rooseveltnek sikerült rávenni a japán kormányt, hogy egyelőre egy igen rövid lejáratu egyezményt kössenek, melynek tartama alatt a két ország között fennálló kérdéskomplexum letárgyalható lesz. *Japánnak nem volt szüksége erre a Sill-halte-egyezményre.* Ezt nyíltan meg is írják azok a tokiói lapok, melyek semmiképpen sem értenek egyet Konoye herceg hintázó politikájával. *„Amerikának csak az a célja ezzel az egyezményvel”* — állapítják meg az említett s a katonai körök felfogásához igen közel álló újságok, — *„hogy Japánt elaltassa. Almában majd könnyen tud vele végezni.”*

Amennyire Japánnak nem volt fontos ennek a rövid lejáratu (állítólag féléves) egyezménynek a megkötése, éppen annyira érdekében feküdt ez az Egyesült Államok kormányának Roosevelt csak ennek az egyezménynek az aláírása után merete kiadni „lővési” rendeletét. Két Oceánon még Amerika világhegemóniára törő diktátora sem meri vállalni a harcot... *Csendet teremtet a Csendes Óceánon, hogy vihart keverhessen az Atlanti-tengeren.* A közéjövő fogja megmutatni, hogy a csend igazi békét takar-e s hogy a vihar kit fog elseperni a végtelen vizek háborgó tükréről...

Oroszország egyre hangosabban kiált segítségért. Érdekes, hogy ezt a kiáltást a legérzékenyebb füllel s a legfelhűnbőbb módon csak a Times hallja és hallgatja meg, mely — tudomásunk szerint — régebben nem igen tartozott a baloldali tisztelői közé. Mi lehet ennek az oka? Miért volt a Times az egyedüli angol lap, mely elárulta azt, hogy az angolszász hatalmak egész Kelet- és Déleuropát a szovjet befolyása alá rendelik?... S miért pont a Times tudja most követelni a lehangosabban, hogy a háromhatalmi értekezlet Moszkvában *„ne tárgyaljon, hanem segítsen...”*

Evszázadok alatt beigazolódott történelmi tény, hogy az angol politikának *sohase kellett a szomszédba menni egy kis ravaszágért és raffineriáért.* Ezzel a régi recepttel dolgozik az öreg Times is. Miért ne írja és követelje ő lehangosabban a bolszevismus megsegítését, mikor ez különösképpen tetszik Moszkvának s megnyugtítja a szovjet lassan háborogni kezdő közvéleményét — és még se lesz belőle semmi.

Londonban most telték köze a Bismarck által elsüllyesztett Hood angol csatahajó veszteségüszábját. 1418 ember veszett a tengerbe: 94 tiszt, közel 300 altiszt s a többi legénység. Meghalt a hajó parancsnoka, Kerr kapitány is. Amint a jelentés mondja: csupán 3 ember menekült meg. Három ember másfélezer közül... Aki számolni tud, könnyen kiszámíthatja: hány ember életébe kerülhetett az a közel 15 millió tonna

hajótér, melyet a németek és olaszok eddig elsüllyesztettek?!

Egyéb elfoglaltság hiányában *„lamosdit játszanak a degaullista vezetők Syriában.* Catroux tábornok „felállította” Syria köztársaságot. Kinevezte az elnököt és megalakította a kormányt. Kár, hogy nem mondja meg a Reuter: ki lett az államelnök. Csak a kabinet elnökét nevezi meg. Gyönyörű neve van: *Tag Eddin Athusui.* Talán csak nem de Gaulle tábornok neve rejlik a titok leple alatt. Kitélik tőle. Ha Franciaország államfője már nem lehetett, megelégszik kisebb szereppel is. Így talán szóba fog állni vele Washington is, mely eddig — szörnyű szemtelenség Amerika részéről — még mindig *nagykövetet tart Vichyben,* a törvényes és alkotmányos államfő és kormányja mellett!...

Valahányszor be akarnak valahová törni az angolszász hatalmak, mindig azt a mesét találják ki, hogy ott német katonaság van. Így hazudták ezt Syriával, Irakkal s Iránnal kapcsolatban is. Később persze, amikor a semmi vagy igen csekély ellenállást legyőzve, bevonulnak a kiszemelt területre, *maguk is megállapítják, hogy lévedtek;* de azért a világért se sietnek kiüríteni a meghódított országot. Ha már ott vannak — mondják magukban, — hát ott is maradnak. Most úgy látszik: *Dakar van soron.* Nyugatafrikának ez a hadászatiilag igen fontos francia gyarmatvárosa. Szinte naponként jelennek meg hírek az angol és amerikai sajtóban, melyek azt vallják, hogy Dakarban német katonaság állomásozik. Egészen bizonyosak vagyunk abban, hogy az angolok megint „lévednek.” Kérdjük azonban tisztelettel: *miért nem mennek egyszer oda, ahol valóban van német katonaság?...* Vagy ha odamennek, *miért szaladnak el fejvesztetten, ha az első német katonát meglátják?!*

Készül Budapest monumentális története. Most kerül nyomdába annak a hatalmas munkának első kötete, amellyel a kétezeréves Budapest dicső múltjának áldoz. E nagyszabású munka szerkesztője Szendy Károly, Budapest polgármestere, a nagy magyar podesta, munkatársai pedig a legjelesebb magyar történésirők, régészek és érmészek. A rövidesen megjelenő első kötet Magyarország fővárosának történetét dolgozza fel az őskortól Árpád vezér honfoglalásáig. Ez a kötet mutatja be Aquincumnak, a magyar Pompeinok háromszázados történetét. A magyar földnek az örök várossal, az Urbs aeternával való első kapcsolatait veszi e kötetben a magyar olvasóközönség, oly kiállításban és feldolgozásban, amely egyaránt díszere válik a magyar főváros áldozatkészségének és a nagy munka alkotóinak. Az I. kötet írói: Tompa Ferenc, Alföldi András, Nagy Lajos, Nagy Tibor és Szilágyi Sándor.

Emléktáblát helyeznek el a volt négyes laktanya falán

Ötszáz volt négyes honvéd ingyen szállást kap a várbeli kaszárnyában

Nagyvárad. Saját tud. A négyes honvédek nagy érdeklődéssel várt ezrednapját, október ötödikén délben avatják fel az elesett négyes hősök emléktábláját. A díszes kivitelű márványtábla már elkészült és néhány nap múlva sor kerül elhelyezésére is a nagyvárad 25. gyalogezred laktanyájának a falában. Ez a laktanya valamikor a négyes honvédeké volt. Az emléktábla tehát nem is kerülhetett volna méltóbb helyre, mint az egykori kaszárnyába, ahonnan a négyes honvédek a harcterekre indultak menetszázadaikkal. Nyolcezer négyes honvéd maradt örökre a világháború véres csatáinak színterén. Nyolcezer hős katoná emlékét örökíti meg a késő utókor számára a hófehér márvány emlékmű, amely előtt az élő négyes honvédek róják le kegyeletüket október ötödikén, volt ezredparancsnokukkal és egykori tisztjeikkel az élen.

Az emléktábláról költői szép szavak aranaybetűi néznek reánk, az utódokra, akik hálával és büszkeséggel el-

telve gondolunk mindenkor hős honvédeinkre. A négyes honvédek Bajtársi Köre az ország minden részéből tömegesen kapja a volt négyesek jelentkezői értesítését. A katonaság a várbeli kaszárnyában ötszáz ember számára ajánlott fel szállást, amit a Bajtársi Köre a legmelegebb köszönettel vett tudomásul.

Őszi ujdonságok érkeztek!

Szővet, bársony, selyem, flanel és parhet, szőnyeg, linoleum és függönyben. Paplanok és takarók

Intézeti felszerelések!

Czillér Imre Nagyvárad, Szt. László-tér 2

Telefon: 21-09.

Fel kell állni Olaszországban a hadijelentések hallgatásakor

Az Olaszországban időző idegen csakhamar érdekes, szép és a régi római hősi erények szellemében újjászületett olasz nemzetre jellemző szokásnak lehet tanuja. Nevezetesen, hogy a hírek bemondásakor, amikor az olasz vezérkar hivatalos jelentését olvassák fel, a nyilvános helyiségekben: vendéglőkben, trattoriákban, café bárokban, kávéházakban állók (Olaszországban alig hiányzik ilyen helyekről a rádió), akár élkezés közben is, a harcoló hősök iránti tiszteletből felállanak és úgy hallgatják végig a jelentést. Ha valaki netalán nem tudna erről, vagy szórakozott-ságból megfélekednének a felállásról, rögtön elhangzik a figyelmeztetés: *„Alzare! A piedi! — Felállni! Talpra!”*

Mindjárt a háború első napjaiban kezdett lábrakapni ez a szokás, anélkül, hogy hivatalos helyről ezt elrendelték volna. Az olasz lapok most foggalmoznak ezzel a Rómában és másutt is elterjedt szokással és rámutatnak arra, hogy a tiszteletadáson kívül igazi együltérzést is kifejez ez a felállás a fronton küzdő olasz katonákkal. Ez is bizonyítja az új Olaszország népének egységét az áldozatban és rendíthetetlen hitét a győzelemben. Eppen azért — hangoztatják egyértelműen az olasz lapok — ennek a fasiszmus hősi kultuszából született szokásnak nem szabad megszűnnie, ellanyhulnia, hanem mint iratlan törvénynek, ott is, ahol netalán nem volna meg, meghonosodnia és általánossá lennie. *Alljunk fel mindannyian — ugymond — amikor a rádióban felhangzanak a hadijelentés szavai, ebben a pillanatban forrják egybe az arcvonalakon a vérért hullá-*

zó olasz katona és az, aki a házáért otthon teljesíti a kötelességét. Ez példát mutat és megerősít minkei a fényes jövőben. S ne korlátozódják ez csupán a nyilvános helyekre, hanem vonuljon be az otthonokba is.

Rómának Krisztus előtt 14-ben 4,100.000 lakosa volt. Rómából

jelentik: Ostiában márványlapokra vésett úgynevezett „fasti annales” töredékeket találtak. A „fasti annales” naptárszerű följegyzések voltak, amelyekben megörökítették az egymásután következő konzulok neveit, valamint a legfontosabb római eseményeket. A most megtalált töredékek a Krisztus előtti 14. és 15. évből származnak. A följegyzések szerint Kr. e. 14-ben tartották a harmadik népszámlálást Rómában. A népszámlálás eredménye szerint ebben az esztendőben Róma lakosainak száma 4 millió 100.000 volt. Érdekes, hogy ez a szám ellentmond azzal az adattal, amely a Res Geste Augusti néven ismert forrásmunkában található és amely szerint Róma lakosainak száma az említett évben 4,937.000 volt. Az eltérést azzal magyarázzák, hogy a most talált „fasti annales”-be csak a római állampolgárok számát jegyezték fel.

Burgonya

Hagyma, fokhagyma szükségletét idejében szerezze be. A legolcsóbb napi áron szállít

Tóth

gyümölcs- és zöldségkereskedése Nagypiaciér.

PERTRIX száraz telepek kaphatók és anódok

Bodor László körzetképviselőnél Nagyvárad, Szent László-tér 1

Belvárosi mozgóban

Feketeszaru cseresznyeHunyady Sándor örökbecsű al' otása.
Amerikai rendezésben.Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1
MA MA**Süt a nap**Zilahy Lajos világhírű regénye a magyar katonák,
a magyar nép új életének tündérmeséje
Nagy Aliz, Olasz L., Kiss Mányi, Rózsahegy Kálmán,
Mály Gerő.
Pótkép „Egérbál”. Híradó.

Apolló filmszínházban

JOHN STEINBECK világhírű regényének
filmváltozata**Érik a gyümölcs****FELHŐK**

Rongyos ruhájú, vidám legények,
Jókedvű csacska mesékből élnek.
Arcuk napégett, bíbortól ákes,
Füzdől palástjuk lilaszegélyes.
Szemük halványkék, hajuk elomolva
Szürke fátyolként remeg a porba.
Bakancsuk barna, körmük vér-eres,
Hatóles testük ezüstpikkelyes.
Szájuk kítátva, iszonyú sárga
Éles szemfoguk az eget szántja.
Őskori szárnyak, lomhán mozognak,
Fáraút homlokuk langy záport izzad.
Súlyuk földrenyom, sokáig ha nézed,
S könnyű játéki mégkönnyebb szélnek;
Mely játsza hajtja őket, míg a képzelet
Álomtestükből száz csodát teremt.

ZSADÁNYI NAGY ÁRPÁD

**Nagyarányu zacharin-
csempészetet lepleztek le**

Saját tud. Az egész országot behalozó zacharin-csempészetet lepleztek le Nagyváradon. Fazekas János, a nagyváradi kereskedelmi hivatal vezetője nagyarányu zacharin-csempészetet fedezett fel. A főpostán jelentkezett egy páriszes galiciai ifjú és szabályszerű utalványszelvényvel egy tizenhárom és fé. kilós csomagot akart átvinni, amiben csempésztett zacharin volt. A kéznél levő rendőrnek azt mondta, hogy ő csak a csomag átvételével volt megbízva és megbízza a Szent László-téren várja. Ez a megbízó azonban gyanút foghatott, mert a jelzett helyen nem találták. A pénzügyőrség és a rendőrség azonban már kinyomozták a nagyarányu zacharin-csempészet összes szárait és a csempészhanda rövidesen elnyeri méltó büntetését.

1500 kihágási ügy — 30 nap alatt.
Nagyvárad. Saját tud. A városi kihágási bíróságon eddig 1500 ügy fekszik s ebből mindössze 200 ügyet intéztek el. A polgármester most kötelezte az ügyosztályt, hogy a hátralékos 1300 ügyet 30 napon belül dolgozza fel és intézze el. A nagy restanciának az az oka, hogy az ügyosztály önhibáján kívül annyira elhanyagolt volt különböző ügyekkel, hogy eddig a kihágási ügyek elintézésével önhibáján kívül nem foglalkozhatott.

FELHÍVÁS. Felhívjuk az iparosok figyelmét arra, hogy a Nagyvárad és Vidéke Ipartestület 1941. évi költségvetését az I. foku Iparhatóság 15813—1941. szám alatti véghatározatával jóváhagyta. Ezen véghatározat a mai naptól kezdve 15 napig közszemlélésre van kitéve az Ipartestület hivatalában. Az érdeklődők itt megtekinthetik és az esetleges felelősségeiket a kitével utolsó napját követő 15 nap alatt az I. foku Iparhatóságnál benyújtott, de a másodfoku Iparhatósághoz címzett kérvényükben adhatják be. Nagyvárad, 1941. évi. szeptember 26-án. Szabó Károly elnök, dr. Kiss Endre jegyző.

Ismét letartóztattak egy árdrágítót

Budapestről jelenti a Pest-Fränkli Márton rákospalotai születésű, izraelita szőnyegfonalkereskedő ellen árdrágítás visszaélésének büntetése miatt az ügyészség előzetes letartóztatást rendelt el. Fränkli 150 kilo szőnyegcsomózó gyapju fonolat 11 pengő 70 filléres ár helyett 16 pengő 22 fillérért adott el.

Népművelő színelőadások a Szigligeti Színházban

Nagyvárad város iskolán kívüli Népművelési bizottsága az általános és szakismeretek terjesztése mellett a dolgozó társadalom tagjainak alkalmat akar nyújtani arra is, hogy szórakozzék és művelődjék. E cél érdekében minden hétfőn este háromnegyed 8 óri kezdettel népművelési színelőadásokat rendeznek a Szigligeti Színházban. Ezekre a színelőadásokra az összes közüzemek, gyárak, ipari- és kereskedelmi üzemek és vállalatok, a vasút, posta, rendőrség, pénzügyigazgatóság, stb. alkalmazottai, valamint a kisiparosok és alkalmazottaik, a maguk és családtagjaik részére, egységes áron kedvezményes jegyeket válthatnak. Az egységes színházjegyek árai a következők: a)

az összes földszinti ülőhelyek és az összes páholyok ülőhelyei személyenként 1 pengő, b) az összes erkélyülőhelyek személyenként 50 fillér c) az összes állóhelyek személyenként 30 fillér. Jegyek kizárólag a Népművelési Bizottság Titkári Hivatalában (Hitler Adolf-utca 15.) válthatók, naponta délelőtt 11—1 és délután 6—7 óráig. Kívánatos, hogy az egyes páholyok jegyeit egy egységben, de egyenként is válthatók. Ruhatár nem kötelező. Az első népművelői színelőadást szeptember 29-én tartják meg, amikor a Tokaji aszú c. magyar tárgyú daljáték kerül színre. A minden hétfőn este megismétlődő népművelői színelőadásokat a napilapok és a színelőadások közlik.

Olvasnivalót honvédeinknek!

Lapunk már többször közölt felhívásokat a fronton harcoló honvédek érdekében, akik az itthoniaktól csak annyit kérnek, hogy ne feledkezzenek meg róluk és kiolvasott újságjaikat, képeslapjaikat küldjék el nekik. Felhívásunknak már meg van az eredménye. Sok lelkes magyar küldi már szorgalmasan az újságokat és lapokat a frontra. Nagyon sok megható hangú köszönőlevél érkezik a front hős katonáitól.

Az egyik például így szól:

„A Dnyeper partján, 1941. IX. 21.

Kedves ismeretlen M...! Nagyon szépen köszönjük az olvasnivalót. Igazán nagyon szép és kedves Öntől, hogy gondol szép hazánk harcoló fiaira. Ilyen jó és kedves igazán csak magyar lány lehet, aki gondol a hazát védelmező katonákra. Mi hiszünk a jó Istenben, hogy Európa szegényfoltját örökre letöröljék a térképről. Hazatias szeretettel M. szkv.”

A másik levél így szól:

„Kedves ismeretlen M...! Engedje meg, hogy köszönetemet nyilvánítsam bajtársaim nevében is a nekünk küldött olvasmányokért. Már azt gondoltuk, hogy rólunk mindenki megfeledkezett, de úgy látszik, hogy akadt áldott lelkű honleány, aki gondol idegenben küzdő, szellemi táplálékot nélkülöző magyar katonákra. Nem leszünk hálátlanok. Küzdünk, harcolunk mindnyájatokért, a szebb magyar jövőért. Töletek csak annyit ké-

rünk, bizzatok Istenben, szeressétek édes hazánkat, legyetek áthatatos szívű honleányok. Ha ez így lesz, vérrünk nem hull hűbába és a győzelem nem marad el. Még egyszer köszönet, hála: M. A. hv. törzsőrmester.”

Sok ilyen tábori lapot közölhetnénk még. Egyelőre ez is elég.

Érdeklőnek azonban az itthoniak is és kérik a tábori posták pontos címeit, hogy megkezdhesék a küldést. Ezennel megismételjük a címek felsorolását:

Porg. szab., szd* Táb. posta 40—02.
Hir. század, Tábori posta 42—03,
Utász század 42—04, Légv. gá, ütég,
Tábori posta 42—05, Eü. osztály*, Tábori posta 42—06, Szeró Tábori posta 42—07, Vonat Pság, Tábori posta 42—08, Tü. osztály*, Tábori posta 42—09, 2. feld. zlj. Tábori posta 42—10, 11. hk. zlj. Tábori posta 42—11, 12. kp. zlj. Tábori posta 42—12, 4. gk. zlj. Tábori posta 42—13, 5. gk. zlj. Tábori posta 42—14, 6. gk. zlj. Tábori posta 42—15, 12. kp. ütég, Tábori posta 42—16, 103. ellő. Tábori posta 42—17, 2. gk. dd. törzs. T. p. 42—01. A címzéseknél mindenütt meg kell jegyezni: „Olvasnivaló a katonáknak.” Fontos tudnivaló, hogy a posta csak darabonként címezve veszi fel a csomagokat.

Hirdessen Magyar Lapokban

Szatmárnémetiben monumentális Kölcsey-szobrot emelnek

A Magyar Tudósiútó jelenti: Szatmárnémeti törvényhatósági jogú város kisgyűlésén összejött bizottsági tagok sorában az az általános ohaj nyilvánult meg, hogy egy monumentális méretű Kölcsey-szobrot állítsanak fel A Kormányzó úr arcképének leleplezését követően tartott színházi díszelőadás tiszta jövedelmével indítják meg a szoboralapot és remélik, hogy Szatmárnémeti város, valamint Szatmár-vármegyén kívül a kormány is támogatja ezt a nemes akcióit.

Ezerötszáz elmebeteg tanítónő működik New-York Allamban

(MN.) A „The American Mercury” című newyorki folyóiratban Newyork egyik legismertebb pszichiatere, Altman dr., aki 22 éven át volt a városi iskolák egészségellenőrző szolgálatának vezetője, feltűnést keltő cikkben számol be arról, hogy New York állam 37.000 tanítónője között 1.500 minden kétséget kizáró módon megállapíthatólag elmebeteg. A cikk szerint egyes tanítónők szünidejüket évek óta rendszeresen elmebetegintézetben töltik. A newyorki iskolákban uralkodó állapotokra rendkívül jellemző fényt vet egy vizsgálat, melyről Altman dr. részletesen beszámol.

A kérdéses tanítónő már 20 év óta volt szolgálatban.

Erre a kérdésre: „Ha három alma öt centbe kerül, mennyibe kerül tizenöt alma?” — tizperces fejtörés után a tanítónő felragyogó arccal válaszolta: „Ha papirt és ceruzát kapok, ki tudom számítani.” Azonban hiába irt tele több iv papirt, két óra múlva kénytelen volt bevallani, hogy a problémát nem tudja megoldani, mert nem tud osztani. „Összszedni tud-e?” — kérdezte erre a pszichiatér. „Nem.” — „Kivonni?” — „Nem, nem tudok.” Altman dr. már be akarta tejezni a vizsgálatot, amikor a tanítónő hirtelen megszólalt: „Még nem tetszett kérdezni, hogy szorozni tudok-e.” — „Hát tud?” — „Nem, de tudom tanítani!” — hangzott a válasz.

Egy másik tanítónő az Egyesült Államok lakosságát 3 millóra New-Yorkot 100.000-re becsülte, Azsita földrajzi fekvését pedig Közép-Európában adta meg.

Altman dr. megállapítása szerint az elmebeteg tanítónők elbocsátását az amerikai tanítónők a kari összelátásnak már szintén örültséggel határos értelmezésével minden esetben megakadályozzák.

Izletes konyha,
menü rendszer a

„MÁTYÁS”

söröző és étteremben
Szilágyi Dezső-utca 5.

Éjjel 3-ig nyitva.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5. SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30,
 félévre 15, egy órára 2,50 pengő
 Postafelrakékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem aduak vissza.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az
 elsőlétesítés időpontjára vonatkozóan
 egyelőre beszüntették az adatszolgá-
 tatást.

**Felelősség saját és alkalmazottaik
 érdekében.** Általános jogszabály
 hogy aki másnak kárt okoz, az okozott
 kárt megtéríteni tartozik. Sokan nem
 is sejtik, hogy ezen jogszabály milyen
 könnyen alkalmazásra kerülhet ellen-
 nek, amely súlyos anyagi következmény-
 ekkel jár. Így a mezőgazda, vagy
 valamely üzem tulajdonosa, vagy a
 háztulajdonos felelős azokért a káro-
 kért, amelyeket — legtöbb esetben,
 vétkesség nélkül — harmadik idegen
 személyek szenvednek mezőgazdasá-
 gában, üzemében, vagy az illető házá-
 ban, saját vagy alkalmazottai mulasztásából kifolyóan. Hogy mást ne em-
 litsünk, elégséges, a sikos járdán, me-
 lyet a házmester nem hintett fel kellő
 időben, a ház előtt valaki elesik és
 karját töri. Legtöbb esetben ezen kár-
 ért a háztulajdonos felelős. Mindezen
 esetekben folyó károsodások biztosítás
 útján fedezhetők fel, amikor is a biz-
 tosító társaság nemcsak az esetleges
 per útján, követelt kártérítéseket téríti
 meg, hanem ezen felül ingyenes jog-
 védelmet is nyújt. Az ELSŐ MAGYAR
 ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG
 helybeli főigazgatója készséggel ad
 szakszerű felvilágosítást ily biztosítá-
 sok kötésére. Budapesti központ: IV.
 Vigadó-tér 1.

DULIN ELEK GYÁSZJA. Budapest-
 ről jelentik: Néhai *Dulin* Károly ki-
 rályi közjegyző özvegye, szül. *Keller*
 Augustza 86-ik életévében Budapes-
 ten meghalt. Az elhunytban *Dulin*
 Elek miniszteri tanácsos, a miniszter
 elnökség sajtóosztályának helyettes
 vezetője édesanyját gyászolja. Gyá-
 szában mély részvétellel és őszinte
 együttérzéssel osztozik a magyar sajtó,
 melynek munkáit szeretetteljes
 baráti kapcsolat fűzi a gyászoló Du-
 lin Elekhez.

Örök titok marad

hogy kedvelie Önt a sors, ha nem
 teszi próbára. Vegyen azonnal osz-
 táltságjegyet és meglátja, hogy meny-
 nyi jut Önnek az összesen több mint

tíz millió pengő

nyereményből.

Huzás: október 18.

**Ájtatosságok a premontrai temp-
 lomban.** *Lizói Szent Teréz tiszteletére.*
 Szeptember 30-án, október 1-én, 2-án
 és 3-ikán este fél 7 órakor a premon-
 trai templomban ájtatosságok és szent-
 beszédek lesznek Szent Teréz tiszte-
 letére. Szent Teréz ereklyéjét köztisz-
 teletre tesszük ki. Kis Szent Teréznek
 az élete és irodalmi hagyatéka nem-
 csak a lelkiélet szempontjából, hanem
 irodalmi szempontból is értékes. Ön-
 eletrajza és költeményeinek egyszerű-
 sége, tisztasága és mélysége valóság-
 gal üdítő forrás a lélek számára, amely
 a huszadik század irodalmában annyi
 hanyatlást lát. A szentbeszédek ebből
 a tiszta irodalmi forrásból merítik tár-
 gyukat, hogy általuk a hívők lelke az
 Istenhez felemelkedjen. A hívőket er-
 re az ájtatosságra szeretettel hívja
 meg a premontrai templom.

**GÖBBELS FOGADTA AZ OLASZ
 NEMZETVEDELMI MINISZTERT**
 Berlinből jelentik (NTI): *Göbbels*
 dr. birodalmi miniszter pénteken
Rust birodalmi miniszter jelenlétében
 fogadta *Bottoi* olasz nemzetnevelési
 minisztert és barátságos beszélgetést
 folytatott vele. *Bottoi* a birodalmi
 nemzetnevelési miniszter meghívásá-
 ra tartózkodik a német fővárosban
 (MTI.)

A Casinó Filmszínház ünnepi megnyitó műsora.

**Muráti Lili
 Páger és Turay Ida**
 bűbajos vígjátéka

V É G R E

Figyelje a megnyitás napját!

**OKTÓBER HARMADIKÁN LESZ
 MOLNÁR RÓZA ÉS RUBLETZKY
 GEZA MŰVEINEK SORSOLÁSA**
 Nagyváradi. Saját tud. Megirtuk an-
 nakidején, hogy a nyár elején *Mol-
 nár Róza* festőművésznő és *Rub-
 letzky Géza* által rendezett kiállítás
 több értékes művét tárgysorsjátékon
 sorsolják ki. A sorsolás október 2-án,
 csütörtökön délután 6-8 óra között
 lesz az Ujságíró Otthonban, ahol
 Molnár Róza két finom festménye és
 Rubletzky Géza művészi bronzszobra
 is ki van állítva. Akik még nem sze-
 reztek volna sorsolási számot, októ-
 ber 2-ig a megbízottnál megszerezhet-
 tik az Ujságíró Otthonban (Bémer-
 tér 4).

Pörüljárt börtöndíjva. Debrecenből
 jelentik: A debreceni nagyállomáson
 a napokban ellopták *Farkas István*
 debreceni lakos börtöndíjét, miközben
 jegyet váltott. Néhány nap múlva egy
 ismeretlen fiatalember jelent meg
Farkas István egyik rokonánál és ru-
 hát ajánlott megvételre. A rokon fel-
 ismert *Farkas* ellopott holmiját. A
 rendőrség megállapította, hogy a tet-
 tes *Gólya Pál* 27 éves foglalkozás nél-
 küli egyén és eddig 15 börtöndíjást
 hajtott végre, valamennyit elsőlétesítés
 ideje alatt. Rögtönítélő bíróság elé al-
 litják.

**UJBÓL TÖBB KOMMUNISTÁT
 ITÉLT EL A FRANCIA KÜLÖNBÍ-
 RÓSÁG.** Párizsból jelentik (Bud
 Tud.): A kommunizmus leküzdésére
 alakult különbíróóság ma újabb ítél-
 leteket hozott. 11 kommunistát élet-
 fogytiglani, kettőt husz évi és kettőt
 tizenöt évtől kezdve kényszermunkára
 ítélték. Hat kommunistát öt évi fog-
 házbüntetéssel sújtottak.

**ANGELO ROTTA A SZENT-
 ATYÁNÁL.** Rómából jelentik (MTI).
 A Szentatya magánkihallgatáson fo-
 gadta *Angelo Rotta* budapesti apos-
 toli nunciust.

Unitárius egyházközség őszi háladási
 istentiszteletet tart 28-án délelőtt 10
 órakor, melynek keretében Urvacsort
 osztanak. A hívek figyelmét felhívják
 az egyházközségi közgyűlésre, melyre
 istentisztelet végeztével kerül sor. —
 Ugyanazon nap délután 4 órai kezdet-
 tel az Unitárius Nőszövetség tartja
 negyedik rendes összejövetelét, melyre
 a tagokon kívül az érdeklődő vendé-
 geket is szeretettel látja a Nőszövet-
 ség vezetősége. A lelkész kéri az uni-
 tárius szülőket, hogy gyermekük val-
 lásos oktatása ügyében a lelkiszi iro-
 dában mielőbb jelenjenek meg az ok-
 tatással kapcsolatos ügyek megbeszé-
 lése végett. (Szaniszló-utca 34. szám.
 Telefon: 19-36.)

**NEMZETI MUNKASZOLGÁLAT-
 RA HIVJÁK BE AZ ANGOL LÁ-
 NYOKAT.** Londonból jelentik (Bud-
 Tud.): A brit munkaügyi miniszter
 elhatározta, hogy a legközelebbi jö-
 vőben mintegy 900 000 husz-huszonöt
 éves lányt nemzeti munkaszolgálatra
 hív be. A behívandó lányokat főleg
 lőszergyárakba fogják beosztani.

Cserépkályhák
 átrakom modern fa- és szénfűtéses vagy
 Hardtmuth rendszerre. Reggel még 18
 fok melege lesz.
TESTA Cserépkályha lerakat
 Szaniszló u. 68.
 Telefon 14-94

**ÚJ BEJENTÉSI RENDSZER A CSA-
 LÁDI PÉNZTÁRBA.** A nagyváradi
 kereskedelmi és iparkamara felhívja
 azoknak az ipari és kereskedelmi vá-
 lalatoknak a figyelmét, amelyek az
 1938. XXXVI. tc. értelmében család-
 pénztári járulékok fizetésére vannak
 kötelezve, hogy a Családi Pénztár az
 ezideig érvényben volt bejelentési
 rendszert megváltoztatta és folyó évi
 szeptember havától kezdődően új be-
 jelentési rendszert, a havi bejelentést
 vezette be. A bejelentés „Havi beje-
 lentési jegyzék” úrlapon történik és
 a jegyzéket, valamint mellékleteit a
 250-nél kevesebb munkavállalót fog-
 lalkoztató munkaadók a következő
 naptári hónap 5-ik napjáig, a 250-nél
 több munkavállalót foglalkoztató
 munkaadók pedig legkésőbb a követ-
 kező naptári hónap 10-ik napjáig kö-
 telesek a Szakmai Családpénztárhoz
 benyújtani. Ily úrlapok a Családpénz-
 tár Erdélyi Kirendeltségénél, Kolozs-
 vár, Honvéd-utca 21. szám alatt 10
 fillér ellenében kaphatók.

TEMETÉS. *Sobják* András 50 éves
 ácsmeister meghalt. Temetése vasár-
 nap délután 4 órakor lesz a Haller-
 kápolnából. (Erdélyi „Concordia”)

Nagyváradi sör:

oltja a szomjúságot,
 erősíti a szervezetet,
 gyógyítja a betegét és
 üdíti a lelket!!!

**CSAK DECEMBERBEN KEZD-
 HETIK MEG A LAKÓHÁZAK FÜ-
 TÉSÉT OLASZORSZÁGBAN.** Ró-
 mából jelentik (MTI): Az illetékes
 minisztériumok kiadták rendelkezé-
 seiket az idei télre a lakóházak fűtési-
 séről. Tekintettel arra, hogy a hábo-
 ru megköveteli a takarékoságot, úgy
 határoztak, hogy a fűtést nem szabad
 előbb megkezdeni Északolaszország-
 ban december 21-ikénél. Elrendelték
 ezenkívül, hogy a lakóházak Észak-
 olaszországban naponként tíz órán
 át, Közép- és Délolaszországban na-
 ponként hét órán át fűthetők. Meleg-
 víz a központi fűtésű házakban he-
 tenként háromszor lesz.

**MEGTALÁLTAK COLUMBUS HA-
 JÓJÁNAK HORGONYÁT.** Rómából
 jelentik (NST): Haiti szigetének
 egyik elhagyott ültetvényén megta-
 lálták Columbus hajójának, a Santa
 Maria nevű virolásnak horgonyát.
 Mint a Popolo di Roma tudósítója
 írja, egy Puerta Plata nevű spanyol
 telepes volt a szerencsés megtaláló,
 aki egyelőre csak azt látta a horgo-
 nyon, hogy nagyon régi és rozsdás
 de szakemberek megállapították
 hogy kétségtelenül Columbus hajó-
 jának horgonyáról van szó. A Pinte
 és Ninta, Columbus másik két hajó-
 jának egy-egy horgonyát már a ca-
 kagói Columbus-múzeumban őrzik.

KÖSZÖNETNYILVANÍTÁS

Mindazoknak, kik felejthe-
 tetlen drága férjem

Popa Mihály

v. városi tanácsos elhunytá al-
 kalmából részvételükkel felke-
 restek, ezton mondok hálás
 köszönetet.

Özv. POPA MIHALYNE

Tollból — Luxusautó

Ne gondolja senki, hogy valami „szencziós” új találmányról van szó, vagy cirkuszi bűvészkedésről. Egyszerű közgazdasági történet az egész, mint ahogy a toll és a luxusautó is hozzátartozik a közgazdasági élethez, sőt annak irányításához is. Most azonban nem azokról a finom és leg-többször csak fontos szerződések aláírásakor előkerülő tolltollakról van szó, amelyekkel részvénytársaságok vagy államok ratifikálják egymás szerződéseit, hanem azokról, amelyek városi uriházak udvarain, vagy falusi portákon fehérek és párnák, paplanok duzzasztására szolgálnak. Ezeket a tollakat balyus zsidók szedgették össze évszázadok óta, a balyuból lassanként kétkerekű kordély, a csacsifogatóból lovascska, a lovascskából luxusautó lett és Magyarország tollkereskedelmének koronázatlan királyai ma azok a balyus zsidók, akik a nyulbőröket összeszedő házalóknál is szegényebbnek vallották magukat mindig. A tollaszidó végigjárta a városi uriházak udvarait, a falusi portákat és híheteit szimatol mindíg tudták, megérezték, hol sütnék ebédre libát, hova kell elmenniük, hogy a tollakat összeszedjék? Krajcárokat adtak ezért a tollért a szakácsnénak, vagy a falusi asszonynak, akik nem is sejtették, milyen vagyion rejlik ezekben a pihés, fehér tollakban? A toll pedig gyűlt a tollaszidónál, gyűlt a pénz és hosszú időn át senki sem gondolt széles ez országban arra, hogy a tollkereskedelmet is meg kellene szervezni, mert ebben is kereskedelmünk, iparunk egyik igen fontos ága rejlik.

A székelynék kellett példát mutatnia erre. Marosvásárhelyen megszerették a tollkereskedelmet és a székelyjövedékekhez hiába kopogtat be már a tollaszidó: a székelly asszonyok szöbe sem állanak velük, hanem jó pénzért eladják a felgyűlt tollakat a marosvásárhelyi központnak.

Lám csak, milyen egyszerű ez az egész. Nagyváradon még mindig zsidó kezében van a tollkereskedelem, sőt, itt van a keletmagyarországiak tollközpontja is. Vagontelepekben kerül el innen az összegyűjtött toll és nincs erélyes kéz, amely belenyúlna ebbe a darázsfészekbe. Pedig csak egyetlen, elhatározó, erélyes gesztusra lenne szükség, olyan gesztusra, mint amilyen a közellátási miniszterünk belenyúlt a tojásosok „liberális” fészekbe.

A mi a tojás- és vajdrágítók és rejtgetők frontjának átöröszésével történt, az utóbbi évek legnagyobb közgazdasági eredménye. Eppen olyan nagy horderejű, mint a székelyek tollközpontjának megszerzése. A közellátási minisztériumból és a Székelyföldről új, szabadabb, igazságosabb közgazdasági levegő árad az országba. Ennek az áramlatnak el kell sodornia gazdasági életünk vámszedőit végleg, hogy kereskedelmünk és iparunk, közellátásunk az igazság alapján a belső front megszilárdulását eredményezzék.

Ereznie kell mindenkinek, hogy minden vonalon csak az igazság érvényesülhet. Igazságos elosztás és igazságos kereskedelmi politika. Ha az ipari munkás, a falusi napszámos, a városi magántisztviselő, aki napi gondokkal küzd, tudja és érzi, hogy nincsenek többé olyan kivételek, mint amilyenek a tojásos, vajás és tollas zsidók árdrágító és árulerejtő társadalmából kerültek ki, érezni és tudni fogja azt is, hogy mindenkinek egyforma mértékben jut minden. A

GAZDASÁGI ÉLET

Átháritják a termelőiparosok egyes költségtöbbleteiket a fogyasztókra

Nagyvárad. Saját tud. A kézműiparban használatos nyersanyagok állandó áremelkedése súlyos helyzet elé állítja a termelőiparosokat, annál is inkább, mert a kézműiparosság javarésze még ma is az 1939 augusztus 26-iki rögzített áron kénytelen készítményeit forgalomba hozni. Az Ipartestületek Országos Központja az időközben történt áremelkedések átháritása ügyében közvetlen tárgyalást folytatott az Árkormánybiztossággal és ennek eredményeképpen az Árelenőrzés Országos Kormánybiztosa a következőkben tájékoztatta a központot:

MILYEN ESETEKBE JOGOS AZ ÁTHÁRITÁS

„Utalással a t. Elnökségnek hozzámat intézett többrendbeli kérelmére, a munkabérpótlékok következtében előállott és egyéb költségtöbbleteknek a kézműiparban történő átháritása tárgyában az alábbiakról értesitem az elnökséget:

Lehetővé kívánom tenni azt, hogy a kézműiparban életbeléptetett munkabérpótlékok és az árak alakulására befolyással bíró egyéb költségemelkedések átháritathatók legyenek. Az átháritható költségtöbbletek a következők:

Mindazok a munkabérpótlékok, amelyek a kisiparos 7290—940. és a 2980—941. M. E. számú rendeletek következtében 1941 augusztus elseje után tényleg kifizetett, valamint a pótlékok következtében a társadalombiztosítási költségekben előállott költségemelkedések.

b) Azok a költségtöbbletek, amelyek a kisiparos által feldolgozott, vagy közvetlenül elszámolható nyersanyagok, félgyártmányok és készenvaló alkatrészek áremelkedése folytán állnak elő, ha a drágulás: 1. A külföldről behozott nyersanyag áremelkedése

folytán állott elő. 2. Kormányrendelet az Árelenőrzés Országos kormánybiztosságának rendelete, vagy más hatósági rendelkezés folytán következett be. 3. A munkabérpótlékok, szénfelárak és egyéb költségtöbbleteknek a nyersanyagot, félgyártmányt, stb. előállító üzemek részéről idevonatkozólag tett intézkedésem alapján való átháritása folytán állott elő. 4. A nyersanyag, félgyártmány, stb. fuvar költségében, amely a MÁV díjszabás-módosítása következtében merült fel. 5. A forgalmi adóválságnak, kincstári haszonrészesedésnek, vagy fényüzési forgalmi adónak a vonatkozó miniszterelnöki, illetőleg pénzügyminiszteri rendelettel történt felemelése folytán állott elő.

A nyersanyagnál, félgyártmányoknál stb. az utolsó árszabályozás, ennek hiányában pedig a 8300—1939 M. E. sz. rendelettel elrendelt árrögzítés irópontjában (1939 augusztus 26.) érvényben volt árakkal szemben mutatkozó áremelkedés folytán a feldolgozó kisiparos üzemébe folyó évi augusztus hó

elseje után felmerült költségtöbbletek háritathatók át.

c) Atháritathók a szénbeszerzésnél a 104.900—1941. Á. K. számú rendelettel engedélyezett szénfelárak, az 5550—1941. M. E. számú rendelet alapján megállapítandó bányanyugbérfelárak, a vasúti szállítási díjszabás felemelése és egyes bányavállalatok szénadójának felemelése folytán bekövetkezett költségtöbbletek.

Ugyanígy elbírálás alá esik más energia áremelkedéséből adódó költségtöbblet. Ezeknek a költségtöbbleteknek az átháritásáról általában csak olyan iparágaknál lehet szó, amelyeknél az előbb említett költségelemek a termelt iparcikkek értékének 5 százalékát meghaladják.

MIKOR NEM HÁRITHATÓ AT A KÖLTSÉGTÖBBLET?

Nem háritathatók át a következő költségtöbbletek:

a) Azok a munkabérpótlékok, amelyeket a kisiparos a hivatkozott miniszteri rendeletekben meghatározott mértéken felül léptetett élebe.

b) A közvetlen el nem számolható, ugynevezett rezsianyagok árában jelentkező költségtöbblet.

A most említett rezsianyagok ár emelkedéséből származó költségtöbbletek átháritására csak kivételesen indokolt esetekben adható ki engedély.

Engedély kell a must besűritéséhez

Az ideai termésű mustból besűritett mustot a hivatalos lap pénteki számában megjelent kormányrendelet szerint csak a földművelésügyi miniszter engedélyével szabad előállítani. Az engedélyre vonatkozó kérelmet az illetékes szőlészeti és borászati kerületi felügyelő útján kell előterjeszteni. A kérelemben pontosan fel kell tüntetni az engedélyt kérő nevét és lakóhelyét, a besűrités helyét, az üzembehelyezett üstök számát, őrirtalmát és termelő-képességét, a besűriteni kívánt must mennyiségét, továbbá az előállítani kívánt besűritett must mennyiségét és

cukorfokát. A rendelet kimondja, hogy a termelők saját termésű mustjukat sajáttermésű mustjaik és boraik javítására saját üzemükben engedély nélkül is besűritethetik.

Ungvár polgármesterének rendelkezésére a zsidó péküzleteket sem lehet hétköznapi zárva tartani.

A Magyar Tudósító jelent: Dr Magyar László Ungvár polgármestere felhívta az ungvári pékeket és péküzlet-tulajdonosokat, hogy üzleteiket csak a törvényes munkaszüneti napokon, a mindenkorli záróra rendeleteinek megfelelően tarthatják zárva. Azt, aki a polgármesteri rendelkezés ellen vét és akár szombaton, akár más keresztény hétköznapi zárva tartja üzletét, kirekesztik a hatósági lisztellátásból. Ezek szerint azok a pékek akik hétköznapi zárva tartják üzletüket nem dolgoznak, nem kaphatnak többé lisztet.

A vízkársujtotta haszonbérlok kedvezménye

A hivatalos lap kormányrendeletet közöl, amely lehetőséget nyújt arra, hogy az 1940—41. gazdasági évben rendkívüli vízkárokat szenvedett haszonbérlok haszonbérletük kedvezményeket vehessenek igénybe. A rendelet szerint automatikus haszonbérletmérés jár annak a haszonbérloknek akinek a bérletében levő ingatlanok földadóját vízkárok miatt legalább felerészben törölték, ha a haszonbérleti szerződés hat évét meg nem halad, négy évnél kevesebb bérleti idő van hátra és az ingatlan 100 kat. holdnál kisebb. A haszonbérletmérés mértéke 50 százalékos adótör-lésnél 25, 75 százalékosnál 50 és 100 százalékosnál 75 százalék. A rendelet a továbbiakban arról intézkedik, hogy kik és miként vehetnek igénybe haszonbérletüket halasztást és kimond-

ja, hogy akik vízkárokon kívül más elemi kár címén akarnak bérletmérés el-érni, a mezőgazdasági kamaráknál alakított egyeztető bizottságok eljárását követhetik, mert azonban csak az ilyen eljárás eredménytelen el-á-rása után indíthatnak.

Tagdíjhátralékosok nem tölthetnek be tisztséget az Ipartestületben

Az egyik nagyobb vidéki ipartestület az IPOK útján arra kérte az iparügyminisztert, hogy a kötelekbe tartozó néhány községben lakó oly ipartestületi tagok részére is engedélyezze a cselekvő és szenvedő választójog gyakorlását, akik két évi

tagsági díjjal hátralékban vannak. A kérést azzal indokolta az Ipartestület, hogy a sok hátralékos tag miatt a tisztújítást nem lehet megtartani. Az iparügyi miniszter válaszában közölte, hogy a vonatkozó törvény szerint tanácskozási és szavazati jogát nem gyakorolhatja és az Ipartestületben semmiféle tisztséget nem tölthet be a tag, aki két évi tagsági díjjal van hátralékban. Ettől eltekintve nem lehet már csak azért sem, mert aki kötelezettségeinek eleget nem tesz, nem formálhat jogot arra, hogy az Ipartestületben vezetőszerpet töltsön be. (Magy. Tud.)

magyar ember szívesen és örömmel áldoz, tűr és nélkülöz, főleg háborus időkben, ha tudja, hogy nincsenek „kivételek”, akiknek a tollon, a tojásoson és vajon igazságtalan vagyonszedsés jut akkor, amikor másnak semmi sem jut. Ezt az igazságot kell megerősítenie országszerte a közellátási miniszter erélyes intézked-

seinek és a székelly példának. És ez az igazság talán még többet is ér, mint a millió tojás és a sokmillió toll. Ennek az igazságnak kell elsodornia a tollasok és tojásosok tömegét, hogy azon a bizta és becsületes, az igazságon felépülő úton haladjon tovább nemzetünk, amit ez a két fenti példa megmutatott. (H. Ö.)

Vidékiek felutazása a Katolikus Nagygyűlésre

Az Actio Catholica közli az október 4-7. napjaira Budapestre összehívott Országos Katolikus Nagygyűléssel kapcsolatban, hogy a vidéki résztvevők a tagsági-jeggyel az 50 százalékos utazási kedvezményre jogosító igazolványt 2 pengőért a MÁV menetjegyjáradékban, az IBUSZ pályaudvari pavilonjaiban és bizományosainál, ahol ezek nincsenek, ott a plébánia hivatalok útján kaphatják meg. A félru kedvezményrel október 2-től lehet felutazni Budapestre és október 9-ig visszautazni a fővárosból a kiindulóállomásra. A Nagygyűlésnek három nyilvános ülése van és pedig az első október 5-én, vasárnap délelőtt 10 óra 30 perckor, a második október 6-án, hétfőn délelőtt 11 órakor, a harmadik pedig október 7-én, kedden délután 5 órakor. Mind a három ülést a fővárosi Vigadóban tartják meg. A vidékiek elszállásolási ügyben közvetlenül Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalához (Budapest, Deák Ferenc-utca 2.) forduljanak. A Nagygyűlés központi rendezősege, Actio Catholica, Budapest, IV. Ferenciek-tere 7.

Székely hadosztály felhívása

Mindazon tagok, akik fényképes igazolványukat megkapták, feltétlenül jelentkezzenek okt. 1-én szerda délután 6-8 óra között a Széchenyi-házban, a Hadosztály helyiségében úgyszintén az alábbi tagok is, fényképes igazolványuk átvétele végett: Magyar Zoltán, Székely Károly, Tóth Zsigmond, György Pál, Uszky Károly, dr. Masznyik Elemér, Darabont Sándor, Pércsi Sándor, Márk Zsigmond és Léb József.

Közöljük továbbá a tagokkal, hogy a Székely H. O.-t érdeklő közleményeket rendszeren a vasárnap megjelenő lapok fogják hozni.

primor Kozma Lajos
elnök
ny. á. alezredes.

Könyv és Kultura

Horváth Imre: Vita nélkül

Horváth Imre: *Vita nélkül*. Az örök poéta, Horváth Imre, aki versorokat dúdolva járkál közöttünk és olyan szaporán írja poemáit, mintha háboru sehol se volna a világon, új kötetet adott ki, amelyben hatvanhárom verset gyűjtött össze. Kedveli a rövid, négy soros versképeket, amikben tömören sűrít össze a lélekben és szemei előtt felvillanó képeket, jelentéseket. Onmagát soha sem igyekszik előtérbe tolni, mint a költők rendszerint.

„Ha magannak társat keresnék, karonfogom a komor estét”, írja egyik versében. És ez a komor társ csaknem az egész könyvén végigkíséri. Versei, hangulatai mindig közelebb vannak a komorsághoz, mint a derült örömhöz. Színei sötétek, mint az éjszaka, vagy a bíborpiros őrzs. De dallal, muzsikával van tele, hangulatokat kelt életre s néhány sorban többet tud mondani, mint sok más költő versszakokon át.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a Magyar Lapok at.

SPORT

Ma este utazik a NAC Szegedre

Nagyvárad. Saját tud. Pénteken a NAC nem tartott erőnléti edzést, délután fürdőben voltak a játékosok. utána gyúrászt kaptak. Este játékos értekezlet volt, amelyen összállították a csapatot.

Az összeállításnál egy vitás kérdés volt csak, a jobbszélső kérdése. Kovács II részt vett az értekezleten és bejelentette, hogy bokája változatlanul dagadt, fájdalmi vannak és nem vállalja a játékot. Molnár és Domján állapota annyira javult, hogy mindkét hátvéd játszhat vasárnap. Solymosi karjáról még nem tünt el a vérömleny, de ő véd.

Az összeállítás ezek alapján így alakult: Solymosi — Molnár, Domján — Krasznai, Juhász, Deményi — Fuszak, Kovács I, Sárvári, Bodola, Tóth III.

A csütörtöki kétkapus edzésen nagy örömet keltett Kalocsay Aba kitűnő játéka. A hosszú ideig szünetelt játékos úgy látszik végre visszanyeri

azt a formáját, amellyel állandó tagja volt a kis Fradinak. Most tartaléknak utazik a csapattal.

A NAC ma este a gyorsal utazik Szegedre, Jancsó Béla ü. v. elnök. Krüger Károly intező és Rónai edző vezeti a csapatot. A mérkőzést Palásti a szolnoki mérkőzés kitűnő bírása vezeti.

MAGYAR KUPA

Törekvés—Gyulai AC

A Törekvés csapata vasárnap Gyulán szerepel, a GyAC csapatával játszik Magyar Kupa selejtező mérkőzést. A csapat két edzést tartott a héten. Gálos edző vezetésével az összeállítás a következő lesz.

Nyisztor — Kovács, Balk — Terebesi, Kis, Nagy — Zege, Moskó, Pintye, Pap, Rocska. Amennyiben Góznér szabadságot kap szolgálati helyéről, úgy ő is a csapattal utazik.

Ma délután szezonkezdő ökölvívó-verseny

Az elhalasztott negyves városközi boxtalálkozó helyett, ma, vasárnap délután négy órai kezdettel az Ipartestület Mezey Mihály-utca (Kert) 3 szám alatti nagytermében a Törekvés városunk egyetlen ökölvívó egyesülete teljes szenior és ifjúsági gardájával vonul fel a boxsport kedvelői előtt. Ökölvívóink a nyár folyamán nem csak állóképességben javultak, hanem a magyar boxstílust is hovatovább kifogástalanul alkalmazzák. A

házi verseny, amely a meginduló őszi kampány válogató versenynek is számít, nagy érdeklődésre tart számot.

A versenyen, amelyre a diákságnak egész mérsékelt belépést biztosít a rendezőség, a következő párok indulnak:

Dénes—Zombory, Mihelfi—Frank, Csillag—Szerző, kihívásos mérkőzés. Seres—Konrád, Bodó II—Rózsa, Bermann—Bona, Kállai és Frajua, Török—Gál után Gál staféta boxolása következik három versenyzővel.

SZÍNHÁZ

A Vig özvegy felújítása a Szigligeti Színházban

A Vigözvegyel találkoztunk hosszú évek után ismét a Szigligeti Színházban, a péntek esti felújításon. A darab bonyodalmai ma már kevésbé izgalmasak, tréfi megkopottak, táncja nem elég virtuózak, egykor szemképrázatóknak tetszett látványosságai is fakóak ma már, a revü operettekhez szokott szemeknek, de örökszép, áradó dallamai most is úgy hatnak, mint evtizedekkel ezelőtt.

A Szigligeti színház minden eszközt felhasznál, amit ez a régi és rendkívüli népszerűségű operett megenged, hogy ragyogó kiállításban mutassa be a darabot. A második és harmadik

felvonás díszletei, amelyek Utó Endre művészetét dicsérik, különösen oly színesek és izlások, hogy a közönség, amely az utolsó helyig megtöltötte a színházat, a függöny felgördülésekor zajosan megtapsolta a színpadot.

A címszerepet Radnóthy Éva, a társulat csengő hangú primadonnája alakította s játékaival, énekszamaival a legjobb vigözvegyek emlékeit idézte fel. Delly Ferenc Daniló grófja maradék nélkül érvényre juttatta a szerep minden kedvességét, humorát. Koltay Aranka fiatal bája, élevesége sok tapsot érdemelt ki ezuttal is. Bakes Istvánt ebben a szerepében is szívesen

Az országos önállósítási alaphól létesült.

Kovács Sándor

divatáru üzlete Nagyvárad, Rákóczi ut 25 szám alatt
Legelőnyösebb beszerzési forrás

Női- és férfi szövetekben Mosó vászon és bélés árukban, paplanokban nagy választék
Selyemkülönlegességek raktára
Jóminőség! Szabott árak! Megbízható árui!

Feltétlenül megbízható, szakmájában teljesen jártas

Tűszerkereskedő
segédet, úgyszintén vas-
kereskedő segédet
leívesz a HARACSEK cég
Nagybánya.

fogadta a közönség és sokat tapsolt Solymossy és Ross József mőkáinak is.

A zenekart Szathmáry Endre tartotta kézben és sok új hódolót szerzett a Lehár-muzsikának az ifjabb nemzedékben is. A rendező is megtette a magáét a siker érdekében s ha a kar személyzet a bemutatóra nem is nyújtotta még azt a kifogástalan összállítást, amelyet a rendező szigorú kétségkívül megkívánt, a további előadásokon bizonyára nagyobb összetanultsággal fog egészen zavartalan művelőzettel szerzni a közönségnek. (*)

Színházi iroda közleményei:

— **Ma, szombaton este** Lehár operettje, a Vigözvegy van a színház műsorán, Radnóthy Évával és Delly Ferencsel a főszerepekben. A Vigözvegy nagyoperett előadása vasárnap este is a színház műsorán marad.

— **Vasárnap délután 4 órai kezdettel** olcsó helyárrakkal az idény legmulatságosabb zenés vigjáték ujdonsága az Ilyenek a férfiak kerül színre, a bemutató előadás elsőrendű szereposztásában.

— **Hétfőn este Tokaji aszú kerül színre**, Nagyvárad Iskolánkülvüli Népművelési Bizottságának rendezésében. Erre a népművelési előadásra a jegye ket elővételben a fenti bizottság titkári hivatalában lehet váltani.

— **Kedden este 3 óras kacagás lesz** a színházban az Ilyenek a férfiak zenés vigjáték-ujdonság előadásán. Főszereplők: Jurik Julcsi, Moóry Lucy, Bartók Julia, Delly Ferenc, Kozma Andor és Ross József.

HETI MŰSOR.

Szombaton este: **Vigözvegy**.
Vasárnap délután 4 órakor olcsó helyárrakkal: **Ilyenek a férfiak**.
Vasárnap este: **Vigözvegy**.

A nagyváradai Színpártoló Egyesületet összehívta a polgármester

Nagyvárad. Saját tud. A kitűnő nagyváradai színtársulat, nem először és nem utoljára írjuk le ezt — minden érdeklődést és szeretetet s ezzel egyidejűleg természetesen minden támogatást megérdemel. Premiéreken — igen örömdetesen — táblás házak előtt is játszik a színház, de rendszer előadásokon főleg a páholsor, tánc az ürességtől. Ezért a legnagyobb örömmel értesülünk arról, hogy a polgármester a napokban összehívta a Színpártoló Egyesületet és alaposan megvitatják a színház helyzetét.

Véleményünk szerint elsősorban tömeges bérletjegyzésre volna szükség. Két-három család is bérelhet együtt egy-egy páholyt, egyirányban lakó jó ismerősöknek az elsőtétítés idején való hazatérést ez megkönnyitené. Ugyancsak egymás mellett levő zsöllyéket is bérelhetnek jó ismerős családok. Így volt ez régen is. A színházi helyárrak olcsók és könnyen megbírhathják a középosztály családjai is.

Szégény lenne, ha az ország legszegényebb és legjobban szervezett vidéki színházában csak egymásnak játszanának a kitűnő színészek.

RÁDIO

HÉTFŐ, SZEPTEMBER 29

- 5.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek, közlemények, éttrend és Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Szent Mihály napja. Petro Sándor előadása. Felolvasás.
10.45 Istenítélet a középkori igazságszolgáltatásban. Irta Egyházy Imre. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Fohász. Himnusz.
12.10 Rácz Béla cigányzenekara.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Rádiózenekar.
14.30 Hírek
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15 Emlékezés Katona József, születésének 150. évfordulóján. Kecsa Sándor dr egyetemi magántanár előadása.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Mindnyájunk gondjai. A Közéleti szolgálat közleménye.
17.35 Budafoki Dalárda.
18.00 Egy erdélyi mágnes utazásai. — Irta Tolnay Gábor dr. Felolvasás.
18.30 Fresco Tibor zongorázik a magyar-szlovák művészcsere keretében.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Őszi rózsák, Őszi nóták. Összeállította Járóssy Jenő dr. Rendező Laczkovich János dr.
20.10 Az Operaház zenekara.
21.40 Hírek.
22.10 Rendőrzenekar.
23.30 Csajkovszkij: Aurora násza — balett zene. (Folharmonikus zenekar. (Hanglemez)

KEDD, SZEPTEMBER 30.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek, közlemények, éttrend és Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Báró Vay Miklós életrajza. Irta Vársárhelyi Julia. Felolvasás.
10.45 Divattudósítás. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Fohász. Himnusz.
12.10 A József nádor 2. honvédegyalozred zenekara.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Magyar Revü Táncczenekar.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Temmel Gabriella zongorázik.
15.40 Mit főzünk? Háziasszonyok beszélgetnek.
15.55 Megyesi Pál énekel zongorakísérettel.
16.15 Gyermekdelután.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Rádiózenekar.
18.10 Kossuth Lajos ellenfele: Dessewffy Aurél. Dezsényi Béla dr előadása.
18.35 Magyar Imre hanglemezek.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 A szegedi gondolat nemzetvédelmi jelentősége. Irta Bartos Dezső dr ezredorvos. Felolvasás.

Ujságárusító

bódék

40 pengő készpénz óvadékkal
azonnal kiadók

Jelentkezni e lap kiadó-hivatalában.

- 19.45 Dohnányi Ernő: Sextett. 37. mű. Előadják a Waldbauer vonósnyegyes tagjai.
20.20 Az idegesek. Bohózat három felvonásban.
21.40 Hírek.
22.10 Tánc, muzsika, kacagás. A közvetítést a Royal Revü színházból vezeti Budinszky Sándor. Hangfelvétel.
22.30 Beethoven: I. (C-dur szimfónia). Newyorki szimfonikusok, vez. Willem Mengelberg. (Hanglemez)
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.25 Farkas Jenő cigányzenekara muzsikál, Mindszenti István énekel.
24.00 Hírek.

SZERDA, OKTÓBER 1.

- 6.40 Ébresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Éttrend. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Széchenyi István gróf történelmi tanításai. Irta Fonyad Ernő. Felolvasás.
10.45 Legenda Attila koronázásáról. — Irta Forray Zelma. Felolvasás
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Fohász. Himnusz.
12.10 Hanglemezek.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Lakatos Misj és Lakatos Tóni cigányzenekara.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.10 Asszonyok tanácsadója. Arányi Mária előadása.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 A tokaji aranytermő szőlőtő. — Szilády Zoltán dr előadása. Felolvasás.
17.45 Szabó Kálmán jazz-hármasa.
18.10 Rádió a rádióról.
18.20 Honvédműsor.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.25 Az Operaház előadásának ismeretése.
19.30 Az Operaház előadásának közvetítése. Hegyek alján.
21.00 Attila kardja. Hangképek a szentkeresztbányai vasművekről. A közvetítést vezeti Csanády György.
21.40 Hírek.
22.10 A Hegyek alján c. opera közvetítésének folytatása. (II. felvonás.) Hangfelvétel.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.25 Toki Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál.
24.00 Hírek.

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 2.

- 6.40 Ébresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Éttrend. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Szemere György elbeszélései. — Felolvasás.
10.45 Rejtelmek az állatok életéből. — Irta Fazekas István. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Fohász. Himnusz.
12.10 Szórakoztató zene.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 A Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Hanglemezek.
16.15 Ruszin hallgatónknak.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.45 Rádiózenekar.
18.15 Október. Wass Albert előadása.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Sebesült honvédeink között. A közvetítést egy Vöröskereszt hadikórházból vezeti Budinszky Sándor. Hangfelvétel.
19.50 Ma Bécs muzsikál. Közvetítés a német birodalmi rádió műsorából. — Hangfelvétel.
20.20 Isten vára. Drámaj költemény a Kőmíves Kelemen c. székely néphallada nyomán.
21.40 Hírek.
22.10 Magyar Női Vonósnyegyes.
22.45 Sárjai Elemér cigányzenekara.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
24.00 Hírek.

Mielőtt szőrmét, bundát vásárol,
keresse fel

Halász Imre szücs üzletét

Nagyvárad, Kazinczy Ferenc utca 4. Telefon: 18-90.
Külföldi szőrmékben, kész bundákban nagy választék.
Javításokat, alakításokat pontosan szolid árak mellett vállalom.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér,
Alláskeresőknek 25 százalékos engedmény

Cakás

Butorozott szoba-konyhás lakást 4-re keresek 35 pengőért. Cimeket a kiadóba 445

Adás-vétel

Ültözködni olcsón csak Molnár hasznátruha-üzletéből lehet Bémer-tér 1 (udvarban). Magas arat fizetek használt ruhákért. 183

Aranyat, briliánsot, ezüstöt magas aron veszek, órák, akszart javítok Gyenge István ékszerész. Rákóczi ut 19.

Eladó 40 darab prima urasági bálnaj malac, páronként 70 kg. sulyban. Házat keresek megvételre. Pál-utca 14. szám. 443

Aranyat, ezüstöt napi aron veszek. Tiszay órák és ékszerész. Nagyvárad, Rákóczi-ut 6.

Sürgösen eladó 1x3 és 4x1 szobás lakásból álló ház, részben is. Terézia-u. 10-12. 452

Briliánsért, régi ékszerért magas arat fizetek. Tarján ékszerész, Rákóczi-ut 8. (Széchenyivel szemben). 451

Egy jó állapotban levő mély gyermekocsi eladó. Szőlőtelep-u. 14. 453

Aranyat, ezüstöt, ékszerért magas aron veszek. Haslinger ékszerész Rákóczi ut 8. 545

Jó karban levő könnyű szekeret és 2 darab használt löszerszámot megvételre keresek. Repülőtér vezető. Nagyvárad, repülőtér. 414

Mindennemű arany ékszer és ezüst tárgyak vásárlása és eladása. Mészáros-u. 4. szám, udvarban. — Schwartz ékszerész.

Teljesen új férfi felöltő, városi bunda és férficipők eladók. Csáky-u. 25. I. em. 454

Paradicsomos, befőttes üvegek, káposztás hordók és egyéb háztartási felszerelések eladók. Csáky-u. 25. I. emelet. 444

300-400 literes jókarban levő pálinkafőző üstöt felszereléssel megvételre keres K. Nagy Károly, Bihardiószegen.

Ebédő, komplett, antik háló, kanapé, 2 ajtós szekrény és más jókarban levő butorok eladók. Lőrántffy Zsuzsanna (Nyárfa) utca 7. szám alatt. Ugyanott egy gumikerekű hintó is eladó 430

Hülönléle

Mindennemű **endlizést** békebeli selymekkel kifogástalanul elkészíték. **JURICKAY** Szent János-utca 41.

Gyorsírást, gépirást legelőnyösebben Szabó Ferenc irászakmesternél tanulhat. Beóthy Ödön-utca 25. Vigyázat! Nem 11.

Kőfaragó (műkögyártó)

szakmában jó családból való fiú Nagyvárad Sarkad-i Ipartelepeimre **tanulóknak felvétetik.** Részletesen megírt levelbeli megkeresések vitez Süldy Jozsef Sarkad címre küldendők.

Kombinációt keresek kalapüzlettel a főúton, fele részére. „Rokonszakma” jelige. 447

a MAGYAR LAPOK-at

Kávéházakban és vendéglőkben kérje

Allást kecs

27 éves nős, keresztény szakács volt nagyvendéglős, 14 éves bizonyítványával portás vagy hasonló állást keres ovadékkal, esetleg jobb konyha bérletet átvenne. Cimet „Megbízható” jeligére a kiadóba kérek. 457

Magános özvegy megbízható 50 éves perfekt főzőnő elmenne uriházhoz vagy kisebb háztartás vezetését vállalom Kaszárnya-tér 11. szám.

Budafoki és bihardiószegi szakiskolát végzett, 20 éves református vallású szülőkezelő pinceszter állást keres. Cim: Mozák István, Kágya, Bihar megye. 454

Fűszer, vas. és rövidáru kereskedő állást keres. Cim a kiadóban. 448

Allást nyec

Gyakorlott gyors- és gépirónó felvétetik. Ajánlatok a kiadóba kéretnek „Öskeresztény” jeligére. 455

Hosszabb gyakorlattal bíró prefekt szobalányt keres elsejére. Iványi Ödön u. 4. I. emelet. 449

RIKKANCOK

16 éven felüliek,
magas fixfizetéssel
és jutalékkal
azonnal felvétetnek.

Jelentkezések e lap kiadóhivatalában.

Vincellért fixfizetéssel felveszek. — Nagyvárad, Berkovits Ferenc-u. 78. 451

Ügyes fiatal leányt azonnal felveszek bejárni, aki vállalja étel kihordását is. Mussolini-tér 19. sz. Péter vendéglő, tojáspiactal mellett. 450

Rikkancokat fix fizetéssel felveszünk. Jelentkezni a Néplap expedíciós osztályán

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: **Dr. Paál Árpád** Felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc** a Szent László-nyomda Rt igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.